

PRAWO KONSULARNE

Studia i prawno porównawcze
materiały źródłowe

ZESZYT III

Ustawy i inne regulacje wewnętrzne
wybranych państw obcych

Redakcja naukowa: Paweł Czubik

Tłumaczenie aktów prawnych:

Jan Ciaś

Wojciech Opiola

Paweł Czubik

Oliwia Broda

Wiktoria Prokop

Antoni Palasz

Sonia Oksytiuk

Emilia Sadkowska

Kraków 2025

PRAWO KONSULARNE

**Studia i prawnoporównawcze
materiały źródłowe**

ZESZYT III

**Ustawy i inne regulacje wewnętrzne
wybranych państw obcych**

Redakcja naukowa: **Paweł Czubik**

Tłumaczenie aktów prawnych:

Jan Cias

Wojciech Opiola

Paweł Czubik

Oliwia Broda

Wiktoria Prokop

Antoni Palasz

Sonia Oksytiuk

Emilia Sadkowska

Kraków 2025

Redakcja naukowa
prof. dr hab. Paweł Czubik

Redakcja techniczna
Zofia Rejzerewicz

Recenzja naukowa
dr hab. Paweł Bucoń, prof. KUL

Projekt
Sławomir Fritz

Opracowanie graficzne, skład i łamanie,
projekt okładki
Zakład Poligraficzny UEK

Wydawca
Zakład Poligraficzny UEK

ISBN 978-83-975266-2-4

Druk:
Zakład Poligraficzny Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków
drukarnia.uek.krakow.pl

Spis treści

Tytułem wstępu	5
Modele regulacji dotyczących konsularnego uwierzytelniania dokumentów w ustawach państw obcych	7
Austriackie prawo konsularne (ustawa legalizacyjna)	14
Dekrety francuskie w sprawie czynności konsularnych	18
Serbskie prawo konsularne (ustawa legalizacyjna)	28
Ustawa konsularna Bangladeszu	31
Ustawa o statusie konsułów w Brunei	34
Ustawy konsularne Malty	38
Ustawy konsularne Singapuru	48
Ustawa o statusie konsułów na Tonga	55

Tytułem wstępu

To już trzeci zeszyt stanowiący owoc pracy translatorskiej nad aktami prawnymi z zakresu prawa dotyczącego służby zagranicznej różnych państw, w przeważającym zakresie autorstwa studentów Instytutu Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie – członków Koła Naukowego Obrotu Prawnego z Zagranicą a jednocześnie w większości seminarzystów w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego UEK. W przypadku części tłumaczeń zostały one dokonane przez absolwentów Podyplomowych Studiów Prawa Międzynarodowego i Służby Zagranicznej prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim (od kilku lat mam przyjemność wyklądać w ramach tego studium prawo konsularne).

Większa część tłumaczeń została dokonana przez studentów z języka angielskiego (w przypadku wspomnianych państwa język angielski ma status języka urzędowego lub równorzędnego z językiem urzędowym – akty prawne w języku angielskim mają w takim przypadku dla celów interpretacyjnych charakter równorzędny w stosunku do aktów prawnych w językach urzędowych). W przypadku wiodących dla tego numeru tłumaczeń aktów prawnych (dotyczących czynności legalizacyjnych i zbliżonych) tłumaczeń dokonano z języków narodowych.

W zeszycie umieszczono akty prawne odnoszące do szczególnych czynności konsula – legalizacji dokumentów. Są to rozwiązania austriackie, serbskie i francuskie. Dwie pierwsze oparte są na nieco innym modelu. Ustawa austriacka była co prawda przedmiotem zmian uwzględniających wzrastające znaczenie Konwencji haskiej „apostille”¹, eliminującej tego typu czynności konsula, choć zakres legalizacji wskazany w ustawie jest bardzo szeroki – nie wskazuje na redukcję znaczenia legalizacji konsularnej. Ustawa serbska ma treść odpowiadającą tradycyjnemu zakresowi czynności tego typu. Z perspektywy wielu państw świata tego typu rozwiązania ustawowe mogą się wydawać superfluum legislacyjnym. Dekret legalizacyjny francuski został przedstawiony w wersji już od niedawna nieobowiązującej, zdecydowano się na to z uwagi na jego klasyczną treść (w zeszycie IV zostanie opublikowane tłumaczenie nowego, obowiązującego francuskiego dekretu legalizacyjnego²) - wpisuje się on w tradycyjne kanony dokonywania tego typu czynności. Choć bowiem znaczenie legalizacji z roku na rok maleje, pozostaje ona istotną czynnością prawnoprocesową wykonywaną przez konsulów. Wciąż 1/3 państw świata nie jest stronami wspomnianej Konwencji haskiej, co sprawia, że obrót dokumentami z tych państw oraz do tych państw odbywa się z wykorzystaniem klasycznych konsularnych mechanizmów legalizacyjnych. Stąd wciąż kwestia ta widoczna jest w ustawodawstwie konsularnym państw – także państw europejskich, które wszystkie są stronami Konwencji haskiej. Nadto obok francuskiego dekretu legalizacyjnego, przedstawiono również dekret dotyczący czynności notarialnych konsula – po jego lekturze nikt, kto ma nawet ogólny ogład

¹ Konwencja znosząca wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r. (Dz. U. 2005, nr 112, poz. 938).

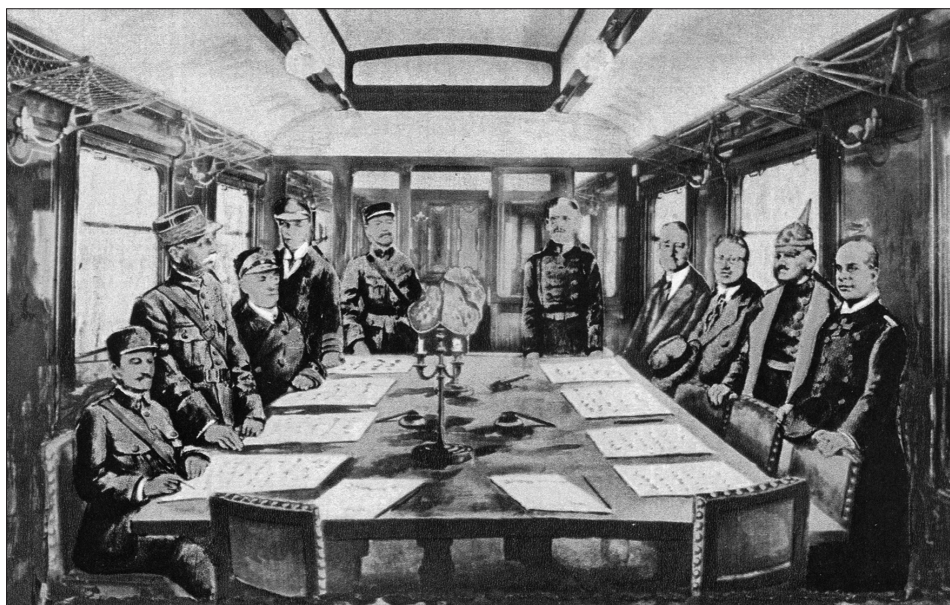
² Décret n° 2021-1205 du 17 septembre 2021 relatif à la légalisation et à l’apostille des actes publics établis par les autorités françaises. Dekret ten odnosi się również do działań organów krajowych w zakresie prelegalizacji oraz nadawania klauzul apostille – przypomina swoją konstrukcją nieco przedrukowaną w tym zeszycie ustawę austriacką.

czynności notarialnych, nie może mieć wątpliwości, że polski notariat ma swoje korzenie w notariacie francuskim.

Większość ustaw dotyczących służby zagranicznej, których tłumaczenia zawarto w zeszycie to specyficzne w swojej treści ustawy państw, które funkcjonują w warunkach kultury prawnej indukowanej na ich terytoriach przez Wielką Brytanię. W następnym zeszycie znajdzie się opracowanie odnoszące się do szczególnej zawartości tego typu ustaw. Bieżący zeszyt natomiast poprzedzono tekstem artykułu na temat wybranych zagadnień dotyczących mechanizmów uwierzytelniania dokumentów w praktyce wybranych państw.

A jako, że sztuka łagodzi obyczaje w niektórych wolnych przestrzeniach umieszczono ilustracje z grafikami z XIX i początku XX wieku przedstawiającymi istotne wydarzenia dyplomatyczne.

Paweł Czubik
październik 2025, Kraków

Rozejm w Compiègne 11 XI 1918 r.

Modele regulacji dotyczących konsularnego uwierzytelniania dokumentów w ustawach państw obcych

Uznanie mocy dowodowej dokumentu zagranicznego rozpoznawane jest w ustawodawstwie lub przynajmniej praktyce orzeczniczej licznych państw świata. W tym zakresie zazwyczaj, niejako tradycyjnie, w treści odpowiednich regulacji pojawia się instytucja konsula jako organu służby zagranicznej państwa, który wskutek działań poświadczeniowych na dokumencie, określanych jako legalizacja lub uwierzytelnianie dokumentów, może doprowadzić do uznania dokumentu urzędowego z obcego państwa za dokument o mocy dowodowej równej dokumentowi krajowemu. Moc dowodowa z perspektywy prawa cywilnego czy administracyjnego oznacza możliwości podniesienia w postępowaniach (przed sądem, komornikiem, notariuszem lub organami władzy administracyjnej) dokumentu jako dowodu (nie przesądza to o wartości dowodowej tego dokumentu, którą może mu w różnym zakresie przypisać organ stosujący prawo).

W przeszłości kwestia legalizacji dokumentów zagranicznych w praktyce konsularnej miała znaczenie fundamentalne. Związana była z uczestnictwem konsulów przede wszystkim w procesie wymiany handlowej państw¹. Konsul dokonywał tak naprawdę czynności o wiele wykraczających poza zwykły kontakt z odnoszącym się do wymiany handlowej legalizowanym dokumentem celnym czy wystawianą fakturą konsularną wskazującą ilość i wartość produktu eksportowanego z państwa przyjmującego do państwa wysyłającego. Jego funkcje polegały również na ocenie tej wartości na podstawie dostarczanych próbek. Konsul wykonywał tym samym funkcje celne². Wiązało się z tym szczególne wówczas wyspecjalizowanie konsula w zakresie znajomości lokalnych rynków, polityki cenowej państwa przyjmującego, mechanizmów funkcjonowania giełd towarowych, procesów sezonowej fluktuacji cen produktów rolnych, a nawet sporej specjalizacji w zakresie towaroznawstwa. Szereg konsulatów państw euroatlantyckich w Azji Południowo-Zachodniej w połowie XIX w. (funkcjonujących zresztą w warunkach traktatów kapitulacyjnych, w ramach których konsulowie dysponowali imperium przejawiającym się również w jurysdykcji wobec obywateli państwa wysyłającego, a nawet innych osób z obszaru innych państw utożsamianych z cywilizowanym kręgiem kulturowym) zajmowało się przez wiele lat prawie wyłącznie wystawianiem faktur konsularnych na transport opium do państwa wysyłającego (stanowiącego podstawę do wytwarzania leków: morfiny, kodeiny, papawe-

¹ Zob. G. H. Horstmann, *Consular Reminiscences*, Philadelphia 1886, s. 24-25.

² Zob. *United States Consular Regulations. A Practical Guide for Consular Officers and also for Merchants Shipowners and Masters of American Vessels in All Their Consular Transactions*, (III wyd.), Washington 1868, s. 391. Por. Ch. Lloyd Jones, *The Consular Service of the United States. Its History and Activities*, Philadelphia 1906, s. 8

ryny). Uprawa maku i przemysł opiumowy, rozwijany przy zachętach służb konsularnych na sporą skalę, przyczynił się do masowych uzależnień ludności tubylczej w rejonie³.

Powszechna była wówczas wśród konsulów niechęć do dokonywania tego typu czynności⁴. Przyczyniło się to do zmian traktatowych o charakterze liberalizacyjnym. Przyjęta została w ramach aktywności Ligi Narodów Konwencja o uproszczeniu formalności celnych podpisana w Genewie 3 listopada 1923 r.⁵ Cieszyła się ona uznaniem przede wszystkim środowiska konsularnego. Konwencja ta przewidywała w art. 11 pkt. 8, że czynności konsularne nie powinny być zasadniczo (nie było to jednak zobowiązanie o charakterze obligatoryjnym) stosowane wobec świadectw pochodzenia towarów. Zgodnie z jej art. 12 ust. 3 w przypadku faktur konsularnych taksa z tytułu ich legalizacji powinna być w miarę niska. Stosowanie litery Konwencji doprowadziło zasadniczo na przestrzeni 20-30 lat jej stosowania do zaniku wspomnianych czynności konsularnych.⁶ Liczne ułatwienia w tym zakresie tworzyły również państwa w relacjach dwustronnych – zawierając dwustronne traktaty liberalizujące aktywność konsularną w omawianym zakresie⁷.

Jednocześnie w konsulatach wykonujących inne funkcje niż handlowe, w szczególności pośród państw europejskich, stworzono mechanizmy wprowadzania do obrotu prawnego dokumentów z zagranicy dokumentujących dokonanie zagranicą czynności cywil-

³ Sprzeciwienie się tej praktyce przez Chiny doprowadziło do tzw. wojen opiumowych, które ostatecznie ugruntowały władzę państw europejskich w rejonie, zwiększając zakres przysługujących im przywilejów i koncesji. Zob. K. Pletchner, *Opium Wars. Chinese history*, Britanica, Sep. 2024.

⁴ Por. *Regulation Prescribed for the Use of the Consular Service of the United States*, Washington 1881, s. 215.

⁵ Dz. U. z 1931 r., nr 106, poz. 819.

⁶ Rozwiązania GATT oparte już były w analizowanym zakresie na zasadniczych założeniach co do utrwalonych liberalnych standardów państw-stron. Recommendation of 7 Nov. 1952 "Abolition of Consular Formalities and Code of Standard Practices", GATT Basic Instruments and Selected Documents, First Supplement. Por. P. Czubik, *Liberalizacja wymogu legalizacji konsularnej dokumentów handlowych i celnych w prawie GATT/WTO*, Państwo i Prawo 2004, nr 7 (701), s. 100–107.

⁷ Zawieranie tego typu umów dwustronnych uważano za działanie zgodne z literą wspomnianej Konwencji. Zob. Application of the International Convention Relating to the Simplification of Custom Formalities (Geneva, November 3rd, 1923), Series of Publications 1931.II.B.9., League of Nations – Official Journal, may 1931, s. 789. W latach 30-tych XX-go wieku priorytet wiodły w zakresie zawierania tego typu umów Szwajcaria i Francja. Szwajcaria nadto jednostronnie rozszerzała swoje zobowiązania wynikające z postanowień umownych na państwa nie będące stronami porozumień lub też stosowała legalizację darmową dokumentów handlowych i celnych. Takie darmowe czynności legalizacyjne były ekonomicznie nieopłacalne. W praktyce spotykało się takie rozwiązania jeszcze w latach 70-tych ubiegłego wieku. Przykładowo Rząd PRL 10 grudnia 1970 r. w formie wymiany not zawarł z Rządem Republiki Tureckiej porozumienie w sprawie zniesienia na zasadzie wzajemności wszystkich opłat konsularnych za legalizację dokumentów handlowych na towary polskie przeznaczone do Turcji i towary tureckie przeznaczone do Polski, i dokonywania tych legalizacji bezpłatnie (zastosowano je od 27 grudnia 1973 r., teoretycznie nadal obowiązuje, aczkolwiek w praktyce po wejściu w życie w dniu 11 kwietnia 1991 r. polsko-tureckiej umowy o pomocy prawnej, Dz. U. z 1992 r. Nr 3, poz. 13, w art. 13, znoszącej w pełni wymóg legalizacji, jest niestosowane – jego tekst dostępny jest w internetowej bazie traktatowej MSZ).

noprawnych przed notariuszami, sądami lub urzędami stanu cywilnego obcego państwa. Zasadniczo skuteczność formalna czynności sporządzonych *ex lege loci actus* (w zgodzie z wymogami prawa państwa miejsca dokonania czynności) była powszechnie uznawana. Należało jednak wykazać fakt zagranicznego sporządzenia dokumentu i zagwarantować mu moc dowodową w procesie. Legalizacja konsularna dawała pewność co do urzędowego zagranicznego pochodzenia dokumentu. Już jednak od początku XX wieku przyjmowano również dwustronne umowy o pomocy prawnej m.in. eliminujące wymóg legalizacji dokumentów – po dziś dzień mają one istotne znaczenie w obrocie prawnym, ich stosowanie odnosi się maksymalnie do 50% obrotu prawnego dokumentami w przypadku danego państwa miejsca ich użycia⁸.

Problematyka ta częściowo traci dziś swoje znaczenie. Konwencja haska⁹ zasadniczo rozszerza zakres swojego zastosowania (dziś wiąże już blisko 130 państw świata), jednakże wciąż ponad pół setki państw stosuje klasyczną legalizację konsularną. Stąd też odniesienie do tej tematyki w prawie wewnętrznym państw jest wciąż dość naturalne. Nadto, pamiętać należy, że to prawo wewnętrzne państwa miejsca użycia dokumentu określa warunki zastosowania dokumentów zagranicznych i ich mocy dowodowej – to, w stosunku do jakich dokumentów wymagane będą klauzule apostille z Konwencji haskiej, określają reguły tego prawa.

W ustawodawstwie państw świata kwestia ta jest regulowana w trojaki sposób. Spotykany jest niekiedy model minimum. Charakteryzuje się brakiem bezpośredniego odniesienia do tej problematyki na poziomie powszechnie i abstrakcyjnie obowiązujących przepisów prawa. Następuje tym samym przrzucenie tej kwestii na praktykę i poziom międzynarodowy. Spora część państw świata (w tym większość państw naszego rejonu Europy) stosuje natomiast pojedyncze uregulowanie na poziomie procedury cywilnej, zwykle powiązane z pojedynczym (technicznym, najczęściej mało dokładnym uregulowaniem na poziomie ustawy konsularnej¹⁰. W niektórych przypadkach regulacje konsularne są nieco bardziej rozbudowane (tak w przypadku ustawy niemieckiej¹¹ lub szwajcarskiej¹²).

⁸ Państwa Europy Środkowej i Wschodniej są związane zazwyczaj kilkudziesięcioma umowami tego typu, przeciętne państwo Europy Zachodniej wiąże kilka lub kilkanaście takich umów.

⁹ Konwencja znosząca wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r. (Dz. U. 2005, nr 112, poz. 938).

¹⁰ Tak np. polska ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1329.) w art. 32 i polska Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1568.) w art. 1138 k.p.c., czy ustawa węgierska konsularna w § 15 (2001. évi XLVI. törvény a konzuli védelemről) oraz węgierski kodeks postępowania cywilnego w art. 593 (2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról).

¹¹ Gesetz über die Konsularbeamten, ihre Aufgaben und Befugnisse (Konsulargesetz) vom 11. September 1974, BGBl. Nr 109, I S. 2317.

¹² Zob. art. 66-72 rozporządzenia Szwajcarskiego (Verordnung vom 7. Oktober 2015 über Schweizer Personen und Institutionen im Ausland (Auslandsschweizerverordnung, V-ASG, AS 2015 3879). Szczególnie ciekawe wydają się w treści tego rozporządzenia przesłanki odmowy dokonania czynności legalizacyjnej przez konsula szwajcarskiego, sprecyzowane w art. 69 rozporządzenia. Oprócz przesłanek oczywistych – tzn. zniesienia legalizacji w relacjach z danym państwem obcym w zwią-

Wreszcie model maksimum wiąże się z przyjęciem odrębnej całościowo ustawy regulującej omawianą materię (głównie przez pryzmat aktywności konsularnej). Uregulowanie to jest niezależne od podstawowej regulacji konsularnej (która zazwyczaj przewiduje jedynie odniesienie do ustawy szczególnej dotyczącej czynności legalizacyjnych¹³) oraz precyzowania warunków legalizacji dokumentów w postępowaniu procesowym w stosownych aktach procedury cywilnej¹⁴. W takiej formule skonstruowane są, spośród państw naszego regionu Europy, rozwiązania austriackie¹⁵ oraz serbskie¹⁶.

Prawo serbskie odnoszące się do legalizacji konsularnej pełni w zasadzie podwójną rolę – po pierwsze odnosi się dość lapidarnie do kwestii legalizacji dokumentów zagranicznych przeznaczonych do użycia w Serbii¹⁷, po drugie jednak w sposób bardziej rozbudowany określa warunki prelegalizacji, jakim powinny podlegać dokumenty serbskie przeznaczone do użycia zagranicą. W tym kontekście pełni rolę porównywalną z przepisami zawartymi w rozdziale 2 (§§20-22) polskiego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych¹⁸.

Prawo austriackie to ustawa o mocno technicznym charakterze. Odnosi się do mechanizmów uwierzytelniania dokumentów zagranicznych oraz krajowych przez zarówno austriackie MSZ jak i urzędy konsularne lub placówki dyplomatyczne oraz poświadczeń podpisów na dokumentach prywatnych. Tym samym zawiera zarówno odnosi się nie tylko do kwestii legalizacyjnych ale również notarialnych. O ile bowiem legalizacja dokumentu to poświadczenie autentyczności podpisu urzędowego wystawcy – na potrzeby

ku z jego uczestnictwem w reżimie Konwencji haskiej i konieczności zastosowania certyfikacji klauzulami apostille, lub też przesłanek materialnych – w postaci wątpliwości co do treści dokumentów lub wątpliwości co do ich autentyczności – pojawiają się wymogi szczególne w postaci nieudowodnienia żadnego interesu Szwajcarii (sic! – oznacza to, że legalizacja dokumentu urzędowego możliwe jest jedynie w interesie, zapewne szeroko pojętym, Szwajcarii). Legalizacji konsul helwecki omówić może także, gdy nie można wykluczyć negatywnych skutków dla wizerunku Szwajcarii – w szczególności, jeśli chodzi o podejrzenia prania brudnych pieniędzy, ukrycia nielegalnego kapitału lub uchylania się od płacenia podatków. Przepisy te odzwierciedlają doskonale specyfikę Szwajcarii jako państwa świadczącego światowe usługi bankowe.

¹³ Zob. W przypadku austriackiego prawa konsularnego (Bundesgesetz vom 22. Mai 2019 über die Wahrnehmung konsularischer Aufgaben (Konsulargesetz – KonsG), BGBl. nr I 40/2019) §7 zawiera odniesienie do ustawy poświęconej wyłącznie legalizacji).

¹⁴ Zob. § 293 para. 2 Gesetz vom 1. August 1895, über das gerichtliche Verfahren in bürgerlichen Rechtsstreitigkeiten (Civilprozessordnung), RGBl. Nr. 113.

¹⁵ Bundesgesetz vom 14 November 2012 über die Beglaubigung durch die Konsularbehörden (Konsularbeglaubigungsgesetz) BGBl. I Nr. 95/2012.

¹⁶ Zakon o legalizaciji isprava u međunarodnom prometu (sl. list sfrj, br. 6/73 i sl. list scg, br. 1/2003 – ustavna povelja).

¹⁷ Przy czym wymóg legalizacji wynika z przepisów procesu cywilnego – zob. Zakon o parničnom postopku (ZPP) (Sl. glasnik RS, br. 72/2011 ze zm.). Zob. art. 239.

¹⁸ T.j. Dz.U.2014 poz. 1657 ze zm.

jego użycia w innym państwie, niż państwo miejsca wystawienia, o tyle samo poświadczenie podpisu kreuje po prostu dokument w formie urzędowego poświadczenia podpisu. Ustawa austriacka bardzo wyraziście definiuje te zagadnienia, choć rzeczywiście, mając mocno techniczny charakter, równolegle reguluje obie te kwestie. Podobnie przy tym jak ustawa serbska odnosi się ona do dokumentów zagranicznych, ale też do podlegających prelegalizacji dokumentów krajowych.

W ustawach tych ma miejsce tym samym połączenie materii stricte konsularnej – odnoszącej się do legalizacji dokumentów zagranicznych przez własnych konsulów oraz materii odnoszącej się do aktywności uwierzytelniającej własnych organów krajowych wobec dokumentów krajowych poprzedzającej ewentualne czynności legalizacyjne obcego konsula.

Szczegółowe ujęcia niemieckie zawarte w §13 i §14 ustawy konsularnej rozróżniają pomiędzy dwoma typami czynności konsularnych. Po pierwsze wskazują na klasyczną legalizację dokumentów zagranicznych przeznaczonych do użycia w Niemczech (§13), po drugie jednak wskazuje na uwierzytelnienie dokumentów niemieckich przeznaczonych do użycia w państwie przyjmującym – określane jako „potwierdzenie autentyczności” (§14).

Należy przy tym zauważyć, że uprzednia polska ustawa konsularna – Ustawa z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej¹⁹ w art. 21 także przewidywała czynności legalizacyjne konsula „w dwie strony” – tzn. dokumentów zagranicznych przeznaczonych do użycia w Polsce a także dokumentów polskich przeznaczonych do użycia zagranicą (przy czym ten drugi tryb była bardzo rzadko używany w praktyce).

Ciekawym rozwiązaniem niemieckiego prawa konsularnego jest natomiast swoiste domniemanie autentyczności, które przewidziane zostało w §14 ust. 2 – o ile dokument przeznaczony do uwierzytelnienia jest przesłany konsulowi przez organ niemiecki, który go sporządził.

Zasadne w miejscu tym jest postawienie pytania o to czy w prawie polskim potrzebna jest ustawa o legalizacji na wzór rozwiązań serbskich czy austriackich lub przynajmniej rozwiązania szczegółowe w ustawie konsularnej na wzór rozwiązań niemieckich. Nie wydaje się, by istniała szczególna potrzeba w tym zakresie. Należy zauważyć, że omawiana problematyka (abstrahując od jej coraz większego oderwania od realiów konsularnych wskutek znaczącego podmiotowego wzrostu zakresu zastosowania Konwencji haskiej) ma spore znaczenie praktyczne i przeze wiele dekad nie wzbudzała większych wątpliwości co do sposobu stosowania, zarówno ze strony służby konsularnej, jak też organów krajowych przyjmujących dokumenty zagraniczne (przepisy te na przestrzeni stu lat podlegały raczej kosmetycznym zmianom, zaś orzecznictwo sądowe nie miało charakteru rewolucyjnego²⁰). Stąd też ewentualne regulacje odnoszące się do tej materii nie wydają się szczególnie potrzebne. Polska praktyka legalizacyjna odeszła przy tym, wraz przyjęciem nowej usta-

¹⁹ Tekst pierwotny: Dz.U. 1984 nr 9 poz. 34, ostatni tekst jednolity Dz. U. z 2015, poz. 389.

²⁰ Zob. P. Czubik, Czynności uwierzytelniające dokumenty zagraniczne w polskim prawie i praktyce konsularnej w latach 1918–2018, Kraków 2019, *passim*.

wy z 2015 r., od mechanizmu legalizowania dokumentów krajowych przeznaczonych do użycia za granicą Polski, rozwiązania wzorowane na modelu niemieckim byłyby w tym kontekście cofnięciem wprowadzonych zmian.

In fine w kontekście rozważań dotyczących sposobu uregulowania zagadnień legalizacyjnych warto zwrócić uwagę na powiązaną z tym kwestię weryfikacji następczej autentyczności dokumentu zagranicznego. Zazwyczaj kwestia ta jest nieuregulowana w sposób odrębny w ustawodawstwie państw. Podnoszenie wątpliwości co do autentyczności w procesie cywilnym czy administracyjnym wiąże się z dokonywanymi ustaleniami według reguł ogólnych, a często także z wykorzystaniem odpowiednich regulacji procesu karnego. Krajowe czy zagraniczne pochodzenie sfalszowanego czy rzekomo sfalszowanego dokumentu pozostaje z tego punktu widzenia bez znaczenia.

Niekiedy pojawiają się jednakże odniesienia szczególne – mające zastosowanie względem dokumentów zagranicznych. Tego typu rozwiązanie, o charakterze połowicznym, zastosowano w polskiej procedurze cywilnej. Art. 1138 polskiego k.p.c. pozwala bowiem wykorzystać legalizację konsularną dokumentów w celu upewnienia się do co ich autentyczności, o ile autentyczności dokumentu zaprzeczy strona czynności. Tym samym w razie, gdy taki zarzut zostaje podniesiony (przed notariuszem lub przed sądem), dokument zagraniczny musi być zwrócony za granicę w celu dokonania stosownej legalizacji konsularnej.²¹ Rozwiązanie to ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy dokument zagraniczny ma moc dowodową bez potrzeby legalizacji (a więc nie jest dokumentem dotyczącym przeniesienia własności nieruchomości położonej w Polsce), i jest przedmiotem kwestionowania jego autentyczności w toku postępowania (przed notariuszem lub sądem). Nie ma ono zastosowania do dokumentów już zalegalizowanych (dobrowolnie – pomimo braku tego wymogu lub objętych wymogiem legalizacji i w efekcie zalegalizowanych. W tym przypadku, w razie wystąpienia wątpliwości, weryfikacja autentyczności może nastąpić na zasadach ogólnych.

Szczególnie natomiast ciekawe w rozwiązaniach państw świata są specjalne mechanizmy weryfikacji autentyczności dokumentów – zarówno tych, które podlegały legalizacji konsularnej lub też tych, których moc dowodowa jest uznawana bez konieczności legalizacji. Jako wzór w tym zakresie może być postrzegana regulacja zawarta w prawie belgijskim²². Jest ona o tyle oryginalna, że ustalenie autentyczności kwestionowanego dokumentu konstytuuje jako funkcję konsularną (uregulowaną w art. 34 belgijskiego kodeksu konsularnego). Konsul, w którego okręgu konsularnym powstał dokument, ustala

²¹ O ile wymóg tej legalizacji nie został zniesiony postanowieniami umowy dwustronnej (w przypadku Polski tego typu umów dwustronne obowiązują w relacjach z 40 państwami) lub też zastąpiony wymogiem certyfikacji klauzulami apostille przewidzianymi postanowieniami Konwencji znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzonej w Hadze dnia 5 października 1961 r. (Dz. U. 2005, nr 112, poz. 938). W tym drugim przypadku jednakże certyfikację stosuje się w miejsce legalizacji. Kwestionowanie autentyczności dokumentu z państwa-strony Konwencji haskiej oznacza, że powinien być on przedmiotem certyfikacji klauzulą apostille zgodnie z art. 1138 k.p.c. w zw. z art. 3 ust. 2 Konwencji haskiej.

²² Loi portant le Code consulaire (C-2014/15009), 21 decembre 2013, Belgisch Staatsblad/ Moniteur Belge, 21.01.2014 Ed. 2, s. 4987–5000

autentyczność orzeczenia sądowego lub aktu notarialnego w postępowaniu prowadzonym na wniosek dowolnego organu belgijskiego, któremu został przekazany dokument. Co ciekawe dochodzenie konsularne dotyczące dokumentu obejmować może, zgodnie ze wskazanym przepisem ustalenia co do zgodności czynności odzwierciedlonej w jego treści z prawem miejsca jej dokonania (*lex loci actus*). Koszt postępowania obciąża wnioskodawcę, zaś w razie wykazania nieautentyczności dokumentu lub niezgodności czynności z prawem *loci actus* osobę, która przedkładała ten dokument w postępowaniu przed organem w Belgii.

Zbliżony model weryfikacyjny (choć wydaje się mniej precyzyjny i zapewne też mniej skuteczny) przewiduje także ustawa legalizacyjna austriacka w art. § 3 ust. 3. Także w ustawie serbskiej w art. 4 przewidziano system weryfikacji – bardzo prosty i dość oczywisty, przypominający mechanizmy, które najczęściej stosowane są w państwach czy to formalnie w ramach reguł ogólnych, czy to nieformalnie w ramach istniejącej praktyki, dotyczących weryfikacji dokumentów przedkładanych w postępowaniu sądowym, w przypadku których to dokumentów istnieją podejrzenia co do ich sfalszowania.

Choć rozwiązania te są ciekawe, nie wydają się, aby były godne do przeniesienia na grunt prawa polskiego. Chyba, że zostałyby one obciążone wysoką kwotą opłaty, która byłaby z góry pobierana z tytułu przeprowadzania procedury ustalania autentyczności. Tylko w takim przypadku zapobiegałoby to nadużywaniu tego mechanizmu przez strony procesu cywilnego. Generalnie wydaje się, że polski system prawny radzi sobie z tego typu sytuacjami, za pośrednictwem zwykłych ustaleń, przy wykorzystaniu środków prawa karnego (wobec fałszu dokumentu), nie ma więc *de lege ferenda* konieczności uciekania się do rozwiązań ogólnych.

Austriackie prawo konsularne (ustawa legalizacyjna)

Ustawa federalna o legalizacji dokonywanej przez organy konsularne z 2012 r.²³

Rada Narodowa postanowiła:

Zakres stosowania §1

Niniejsza ustawa federalna reguluje dokonywanie legalizacji oraz umieszczanie innych klauzul na dokumentach przez organy konsularne.

Pojęcia regulowane §2

W myśl niniejszej ustawy federalnej rozumie się:

1. „Organów konsularnych”: minister federalny do spraw europejskich i międzynarodowych oraz organy przedstawicielskie;
2. „Organów przedstawicielskich”: właściwie miejscowo austriackie zawodowe organy przedstawicielskie jak także konsulowie honorowi, którym minister federalny ds. europejskich i międzynarodowych powierza pod swoim nadzorem wykonywanie zadań wynikających z niniejszej ustawy federalnej;
3. „Dokumenty”: dokumenty publiczne i prywatne sporządzone na papierze, lub w formie elektronicznej; oraz
4. „Dokumenty źródłowe”: dokumenty za wyjątkiem zwykłych klauzul legalizacyjnych oraz uwierzytelniających

Legalizacja §3

(1) Legalizacji dokonuje się, biorąc pod uwagę obowiązywanie Konwencji znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych [BGBl. Nr. 27/1968], jak również Ustawy federalnej o wydawaniu apostille zgodnie z Konwencją znoszącą wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych [BGBl. 28/1968], oraz bez uszczerbku dla pozostałych przepisów prawa międzynarodowego, w następujących przypadkach:

1. Przez Ministra federalnego ds. europejskich i międzynarodowych w celu wykorzystania w międzynarodowym obrocie prawnym oraz po przeprowadzeniu pełnej procedury zgodnej z krajowym procesem legalizacji w przypadku:
 - a) Superlegalizacji klauzul poświadczeniowych wydanych przez upoważnione organy austriackie
 - na oryginałach i duplikatach dokumentów źródłowych, które są austriackimi dokumentami publicznymi, w tym na związanych z nimi tłumaczeniach
 - na odpisach (kopiach) dokumentów źródłowych, które są austriackimi dokumentami publicznymi, w tym na związanych z nimi tłumaczeniami, w przypadku gdy superlegalizacja na oryginale, bądź na duplikacie dokumentu nie jest możliwa lub jest nieuzasadniona;

²³ W Austrii określana skrótową nazwą: Konsularbeglaubigungsgesetz-KBeglG, tekst oryginalny: StF: BGBl. I Nr. 95/2012 (NR: GP XXIX RV 1905 AB 1945 S. 173. BR: AB 8806 S. 814.

- b) Superlegalizacji klauzul poświadczeniowych wydanych przez upoważnione organy austriackie na dokumentach prywatnych sporządzonych w Austrii, w tym na związanych z nimi tłumaczeniach;
 - c) Superlegalizacji klauzul legalizacyjnych wydanych przez organy przedstawicielskie lub inne organy tych państw, które zostały określone w zarządzeniu ministra federalnego ds. europejskich i międzynarodowych, na dokumentach źródłowych sporządzonych w danym państwie;
 - d) Legalizacji dokumentów źródłowych, które są dokumentami publicznymi i które zostały sporządzone przez organy przedstawicielskie.
2. Przez organy przedstawicielskie w przypadku:
- a) Superlegalizacji klauzul superlegalizacyjnych wydanych przez Ministra federalnego ds. europejskich i międzynarodowych zgodnie z pkt 1 lit. a do c powyżej;
 - b) W celu obrotu prawnego w Austrii lub dla obywateli Austrii i osób prawnych zarejestrowanych w Austrii dotyczących:
 - (aa) Superlegalizacji klauzul legalizacyjnych zagranicznego ministra spraw zagranicznych na oryginałach, duplikatach, odpisach (kopiach) dokumentów źródłowych sporządzonych w zakresie właściwości odpowiedzialnego organu przedstawicielskiego; oprócz tego Minister federalny ds. europejskich i międzynarodowych może określić na drodze zarządzenia, w jakich przypadkach takie superlegalizacje mogą być dokonane też na dokumentach i na tłumaczeniach związanych z tymi dokumentami;
 - (bb) Poświadczeń podpisów na prywatnych dokumentach źródłowych, o ile poświadczenie w Austrii nie jest możliwe lub nie jest uzasadnione;
 - c) Dla obywateli Austrii i osób prawnych zarejestrowanych w Austrii: legalizacji elektronicznych dokumentów źródłowych, które są austriackimi dokumentami publicznymi.
- (2) Superlegalizacja klauzuli legalizacyjnej na dokumencie publicznym i legalizacja dokumentu publicznego stwierdzają wyłącznie autentyczność podpisu oraz pieczęci urzędowej, zaś jeśli przewidują to przepisy prawa międzynarodowego, charakter w jakim działał sygnatariusz sporządzający ten dokument. Poświadczenie podpisu na dokumencie prywatnym stwierdza wyłącznie autentyczność tego podpisu.
- (3) W przypadku wątpliwości co do autentyczności dokumentu, merytorycznej prawdziwości zagranicznego dokumentu publicznego bądź prywatnego lub autentyczności podpisu, organ konsularny może:
- Przeprowadzić kontrolę dokumentu przedłożonego do legalizacji na koszt osoby, która go przedłożyła oraz
 - Wymagać osobistego stawiennictwa każdej osoby, której stawiennictwo jest niezbędne do takiej kontroli
- (4) W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do autentyczności klauzuli legalizacyjnej, autentyczności dokumentu, merytorycznej prawdziwości zagranicznego dokumentu publicznego bądź prywatnego, prawdziwości tłumaczenia lub autentyczności podpisu, zachodzącego podejrzenia naruszenia lub obejścia przepisów prawnych lub występowania innych nadużyć w stosowaniu, organ konsularny odmawia

legalizacji. Odmowa może być odnotowana na dokumencie bez uszczerbku dla podjęcia wszelkich innych środków, które są prawnie dopuszczalne.

Pozostałe klauzule §4

(1) Organy przedstawicielskie mogą potwierdzić, że:

1. Odpis (kopia) dokumentu sporządzonego w Austrii odpowiada przedłożonemu im oryginałowi (uwierzytelnienie), o ile takie potwierdzenie służy do użytku w obszarze właściwości organu przedstawicielskiego; lub

2. Tłumacz dokumentu działa jako tłumacz przysięgły na obszarze właściwości organu przedstawicielskiego.

(2) Organy przedstawicielskie mogą potwierdzić zgodnie z istniejącymi warunkami technicznymi zgodność kopii dokumentu sporządzonego przez organ przedstawicielski z tym dokumentem poprzez pieczęć urzędową w myśl §19 Ustawy E-urząd [das E-Government-Gesetz, BGBl. I Nr. 10/2004], o ile potwierdzenie służy do użytku w Austrii.

(3) Do wystawiania klauzul z ustępu 1 i 2 należy stosować odpowiednio paragraf 3 ustęp 2 i 4. W klauzuli wydanej zgodnie z ustępem 1 pkt 1 i ustępem 2 należy wskazać, że potwierdzenie nie stanowi legalizacji.

Klauzule na dokumentach sporządzonych elektronicznie §5

Umocowanie do legalizacji i pozostałych klauzul na dokumentach sporządzonych elektronicznie jest możliwe tylko w wyposażonych do tego urządzeniach konsularnych i w tych przypadkach, które zostały określone w zarządzeniu Ministra federalnego ds. europejskich i międzynarodowych.

Postępowanie §6

Minister federalny ds. europejskich i międzynarodowych reguluje procedurę legalizacyjną oraz umieszczanie innych klauzul poprzez niniejszą ustawę federalną w drodze zarządzenia. W takim zarządzeniu może on zawiesić procedurę legalizacyjną dokumentów z poszczególnych krajów, jeśli nie można zagwarantować ich autentyczności lub ich merytorycznej prawdziwości.

Równe traktowanie pod względem językowym §7

O ile w tej ustawie federalnej stosuje się pojęcie osoby fizycznej, obowiązują formy wybrane dla obu płci. Przy użyciu tych pojęć do określonych osób fizycznych stosuje się odpowiednią formę właściwą dla danej płci.

Odesłanie do innych ustaw federalnych §8

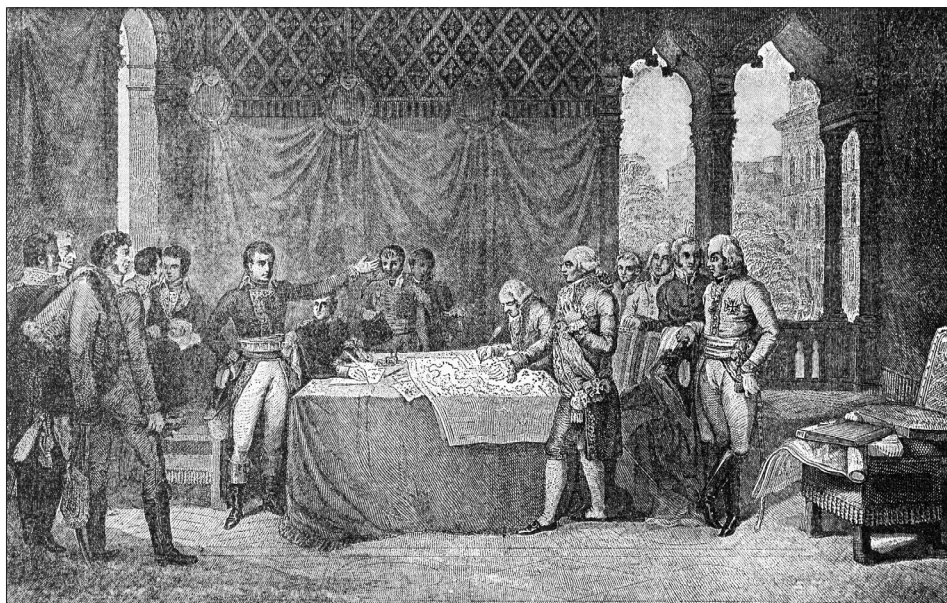
O ile w tej ustawie federalnej odsyła się do innych ustaw federalnych, stosowane są one odpowiednio w ich obowiązujących wersjach.

Wykonanie §9

Wykonanie niniejszej ustawy federalnej zostaje powierzone Ministrowi federalnemu ds. europejskich i międzynarodowych.

Wejście w życie §10

Niniejsza ustawa federalna wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 roku. Jednocześnie traci moc zarządzenie ministra federalnego do spraw zagranicznych z 16 marca 1984 roku dotyczące legalizacji przez austriackie organy przedstawicielskie za granicą [BGBl. Nr. 140/1984].

Podpisanie preliminarzów pokoju w Leoben 18 IV 1797 r.

Tłumaczenie z języka niemieckiego: Jan Ciaś (student na kierunku prawo na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, seminarzysta w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego, członek Studenckiego Koła Naukowego Obrótu Prawnego z Zagranicą na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie)

Weryfikacja tłumaczenia i konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Dekrety francuskie w sprawie czynności konsularnych

Dekret w sprawie czynności legalizacyjnych

Dekret w sprawie czynności notarialnych konsulów

Dekret nr 2007-1205 z dnia 10 sierpnia 2007 r. w sprawie uprawnień Ministra Spraw Zagranicznych, ambasadorów i kierowników urzędów konsularnych w zakresie legalizacji dokumentów.

Premier,

Na podstawie sprawozdania Ministra Spraw Zagranicznych i Europejskich oraz Strażnika Pieczęci, Ministra Sprawiedliwości,

Uwzględniając konwencję z dnia 26 września 1957 r. dotyczącą bezpłatnego wydawania i zwolnienia od legalizacji odpisów aktów stanu cywilnego, wraz z dekretem nr 103/2013. 59-1018 z dnia 26 sierpnia 1959 r.;

Mając na uwadze Konwencję znoszącą wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzoną w Hadze dnia 5 października 1961 r., wraz z dekretem nr 65-57 z dnia 22 stycznia 1965 r.;

Mając na uwadze Konwencję wiedeńską o stosunkach konsularnych z dnia 24 kwietnia 1963 r. wraz z dekretem nr 71-288 z dnia 29 marca 1971 r.;

Uwzględniając Europejską konwencję o zniesieniu wymogu legalizacji dokumentów sporządzonych przez przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych, podpisaną w Londynie dnia 7 czerwca 1968 r., wraz z dekretem nr 70-997 z dnia 23 października 1970 r.;

Uwzględniając konwencję dotyczącą wydawania wielojęzycznych wyciągów z aktów stanu cywilnego, podpisaną w Wiedniu dnia 8 września 1976 r., wraz z dekretem nr 103/2013. 87-288 z dnia 21 kwietnia 1987 r.;

Mając na uwadze konwencję o zwolnieniu z legalizacji niektórych czynności i dokumentów dotyczących stanu cywilnego, podpisaną w Atenach dnia 15 września 1977 r., wraz z dekretem nr 1333/1977. 82-666 z 22 lipca 1982 r.;

uwzględniając Konwencję o zniesieniu wymogu legalizacji dokumentów w Państwach Członkowskich Wspólnot Europejskich, sporządzoną w Brukseli dnia 25 maja 1987 r., wraz z dekretem nr 92-383 z dnia 1 kwietnia 1992 r.;

Mając na uwadze Kodeks cywilny, w szczególności jego artykuły 73 i 155;

Mając na uwadze ogólny kodeks władz lokalnych, w szczególności jego artykuły L. 2122-30 i R. 2122-8;

Mając na uwadze Dekret nr 46-2390 z dnia 23 października 1946 r. dotyczący uprawnień konsulów w sprawach proceduralnych, zmieniony Dekretem nr 65-283 z dnia 12 kwietnia 1965 r.;

Mając na uwadze dekret nr 2000-1277 z dnia 26 grudnia 2000 r. w sprawie uproszczenia formalności administracyjnych i zniesienia aktu stanu cywilnego, w szczególności jego artykuł 2.

Art. 1

Zmienione rozporządzeniem nr 2024-87 z dnia 7 lutego 2024 r. – Art. 8

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21 (piątek)

Z zastrzeżeniem postanowień Konwencji z dnia 26 września 1957 r., Konwencji z dnia 5 października 1961 r., Konwencji Europejskiej z dnia 7 czerwca 1968 r., Konwencji z dnia 8 września 1976 r., Konwencji z dnia 15 września 1977 r. i Konwencji z dnia 25 maja 1987 r., o których mowa powyżej, a także umów dwustronnych podpisanych przez Francję, Minister Spraw Zagranicznych, ambasadorzy i kierownicy urzędów konsularnych dokonują legalizacji w rozumieniu Art. 2 dokumentów urzędowych wydanych przez organ francuski na warunkach określonych w niniejszym dekrete.

Art. 2

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21 (V)

Legalizacja to formalność, poprzez którą poświadczają się autentyczność podpisu, charakter, w jakim działała osoba podpisująca dokument, a w stosownych przypadkach także tożsamość pieczęci lub stempla, którym opatrzone dokument.

Polega na naniesieniu klauzuli, której cechy określa rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych.

Art. 3

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21 (V)

I. Za dokumenty publiczne w rozumieniu Art. 1 uważa się:

- odpisy orzeczeń sądów powszechnych i administracyjnych, dokumenty pochodzące od tych sądów i ustanowionych przy nich prokuratorów;
- dokumenty wystawione przez komorników;

- dokumenty sporządzone przez woźnych sądowych;
- odpisy aktów stanu cywilnego sporządzone przez urzędników stanu cywilnego;
- dokumenty wydane przez organy administracyjne;
- dokumenty notarialne;
- oficjalne zaświadczenia, takie jak zawiadomienia o rejestracji, wizowania dokumentów z datą pewną i poświadczenia podpisu, dołączane do dokumentu prywatnego.

II. Dokumenty sporządzone przez przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych są również uważane za dokumenty publiczne w rozumieniu ust. 1.

Art. 4. (uchylony)

Zmienione rozporządzeniem nr 2020-1370 z dnia 10 listopada 2020 r. – Art. 8

Minister Spraw Zagranicznych, ambasadorowie i kierownicy placówek konsularnych mogą legalizować dokumenty publiczne wystawione przez urząd francuski i przeznaczone do przedstawienia za granicą.

Zmienione rozporządzeniem nr 2024-87 z dnia 7 lutego 2024 r. – Art. 8

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21

Minister spraw zagranicznych, ambasadorowie oraz kierownicy urzędów konsularnych dokonują legalizacji dokumentów urzędowych pochodzących od francuskiego organu i przeznaczonych do przedłożenia za granicą, pod warunkiem że są w stanie potwierdzić autentyczność podpisu wystawcy dokumentu, funkcję, w jakiej działał podpisujący, oraz – w razie potrzeby – tożsamość pieczęci lub stempla, którym dokument został opatrzony.

Art. 5. (uchylony)

Uchylony dekretem nr 2020-1368 z dnia 10 listopada 2020 r. – Art. 8

Ambasadorowie oraz kierownicy urzędów konsularnych mogą dokonywać poświadczeń dokumentów prywatnych podpisanych przez osoby, które mają miejsce zwykłego pobytu w ich okręgu konsularnym lub przebywają tam tymczasowo, jeżeli:

- 1° Posiadają obywatelstwo francuskie;
- 2° Są cudzoziemcami i muszą przedłożyć ten dokument we Francji lub przed ambasadorem bądź kierownikiem francuskiego urzędu konsularnego;
- 3° Niezależnie od obywatelstwa, reprezentują przedsiębiorstwo wpisane do krajowego rejestru handlu i spółek we Francji lub inną osobę prawną prawa prywatnego z siedzibą we Francji.

Art. 6. (uchylony)

Uchylony dekretem nr 2020-1368 z dnia 10 listopada 2020 r. – Art. 8

Poświadczenie dokumentu prywatnego może nastąpić wyłącznie w obecności jego sygnatariusza.

Art. 7

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21 (V)

Zmienione rozporządzeniem nr 2020-1368 z dnia 10 listopada 2020 r. – Art. 8

Aby uzyskać legalizację, dokumenty publiczne muszą być sporządzone w języku francuskim lub, w przypadku braku takiego dokumentu, muszą być do nich dołączone tłumaczenie na język francuski sporządzone przez tłumacza uprawnionego do występowania przed organami sądowymi lub administracyjnymi Francji lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub Szwajcarii, lub przed organami państwa zamieszkania.

Art. 8

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21 (V)

W celu wykonywania uprawnień przewidzianych w niniejszym dekrete ambasadorzy i kierownicy urzędów konsularnych mogą delegować swoje uprawnienie do podpisywania na ich odpowiedzialność:

- jednemu lub większej liczbie agentów podległych im i mających status urzędnika państwowego;
- konsulom honorowym obywatelstwa francuskiego w ich okręgu konsularnym. Nazwiska agentów lub konsulów honorowych, którzy otrzymali delegację, ogłasza się poprzez wywieszenie ogłoszeń w pomieszczeniach ambasady lub urzędu konsularnego, w miejscu dostępnym dla ogółu społeczeństwa.

Art. 9

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21 (V)

Zmienione rozporządzeniem nr 2020-1368 z dnia 10 listopada 2020 r. – Art. 8

Minister Spraw Zagranicznych może w drodze rozporządzenia:

- powierzyć całość lub część obowiązków przewidzianych w artykule 4 jednemu lub kilku agentom Dyrekcji ds. Obywateli Francuskich za Granicą i Cudzoziemców we Francji, posiadającym status urzędnika państwowego;
- upoważnić jednego lub więcej ambasadorów albo kierowników urzędów konsularnych do wykonywania całości lub części uprawnień przewidzianych w artykule 4 w odniesieniu do jednego lub więcej innych okręgów konsularnych;
- określić warunki stosowania niniejszego dekretu.

Art. 10

Zmieniono następujące postanowienia
Zmienia dekret nr 46-2390 z dnia 23 października 1946 r.
Uchyla dekret nr 46-2390 z dnia 23 października 1946 r.
Uchyla dekret nr 46-2390 z dnia 23 października 1946 r.
Uchyla dekret nr 46-2390 z dnia 23 października 1946 r.
Zmienia dekret nr 46-2390 z dnia 23 października 1946 r.

Art. 11

Uchylony dekretem nr 2021-1205 z dnia 17 września 2021 r. – Art. 21 (V)
Minister Spraw Zagranicznych i Europejskich oraz Strażnik Pieczęci, Minister Sprawiedliwości odpowiadają, każdy w swoim zakresie, za wdrożenie niniejszego dekretu, który zostanie opublikowany w Dzienniku Urzędowym Republiki Francuskiej.

Dekret nr 91-152 z dnia 7 lutego 1991 r. w sprawie uprawnień notarialnych funkcjonariuszy dyplomatycznych i konsularnych

Premier,
Na wniosek Ministra Stanu, Ministra Spraw Zagranicznych i Strażnika Pieczęci, Ministra Sprawiedliwości,
Mając na uwadze Konstytucję, w szczególności artykuł 37 ustęp 2;
Mając na uwadze przepisy Kodeksu cywilnego, a w szczególności jego Art. 1317;
W związku z ustawą z 25 Ventôse roku XI zawierającą zasady organizacji zawodu notariusza;
Mając na uwadze Konwencję wiedeńską o stosunkach konsularnych z dnia 24 kwietnia 1963 r. wraz z dekretem nr 71-288 z dnia 29 marca 1971 r. ogłaszającym tę konwencję;

Mając na uwadze Konwencję bazylejską z dnia 16 maja 1972 r. dotyczącą ustanowienia systemu rejestracji testamentów, wraz z dekretem nr 76-424 z dnia 6 maja 1976 r. ogłaszającym tę Konwencję;
W związku z dekretem z dnia 12 czerwca 1947 r. w sprawie wzoru wykonawczego;
Mając na uwadze przedostatni akapit artykułu 21 Dekretu nr 63-766 z dnia 30 lipca 1963 r.;

Po wysłuchaniu Rady Państwa (sekcji finansów),

TYTUŁ I: Uprawnienia funkcjonariuszy dyplomatycznych i konsularnych w sprawach notarialnych (artykuły 1 do 12)

Art. 1

Minister Spraw Zagranicznych w drodze rozporządzenia wyznacza placówki dyplomatyczne i konsularne, w których wykonywane są funkcje notarialne. Na tych stanowiskach obowiązki te mogą pełnić wyłącznie:

- 1° Szef misji dyplomatycznej posiadającej okręg konsularny;
- 2° Kierownik urzędu konsularnego;
- 3° Kierownik wydziału konsularnego w placówce dyplomatycznej;
- 4° Kierownik kancelarii urzędu konsularnego;
- 5° Zarządzający tymczasowo placówką dyplomatyczną lub konsularną, pod warunkiem, że jest ona kategorii A lub B.

Art. 2

Funkcjonariusze wymienieni w artykule 1 są upoważnieni do działania na rzecz wszystkich obywateli francuskich w granicach ich okręgu konsularnego, z wyjątkiem przypadków siły wyższej.
Są oni również uprawnieni do wydawania dokumentów przeznaczonych do przedsta-

wienia na terytorium Francji przez cudzoziemców.

Nie są oni uprawnieni do przyjmowania w formie protokołu umów o rozwódzie i separacji za obopólną zgodą, przewidzianych w Art. 229-1 kodeksu cywilnego.

Art. 3

Przedstawiciel²⁴ mający prawo do działania nie mogą dokonać czynności, w której stronami są ich małżonek, rodzice lub powinowaci, w linii prostej w każdym stopniu, a w linii bocznej aż do stopnia stryja lub siostrzeńca włącznie, albo gdy mają oni interes w czynności.

Dwóch przedstawicieli uprawnionych do działania, którzy są małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w stopniu zabronionym przez przepisy poprzedniego ustępu, nie mogą łącznie dokonać czynności, o których mowa w drugim ustępie artykułu 4 poniżej.

Art. 4

Akty notarialne mogą być sporządzane przez jednego przedstawiciela uprawnionego do działania.

Jednakże pod rygorem nieważności przyjmuje się akty zawierające odwołanie testamentów, pełnomocnictwa udzielone do odwołania testamentów, testamenty w formie aktu publicznego oraz akty, w których strony lub jedna z nich nie może lub nie umie się podpisać:

1° W przypadku, gdy dwóch przedstawicieli ma prawo działać, przez tych dwóch przedstawicieli, a w przypadku gdy jeden z nich nie może działać, przez jednego z tych przedstawicieli w obecności dwóch świadków;

2° W sytuacjach, w których prawo do działania ma tylko jeden przedstawiciel, przedstawiciel ten może to uczynić w obecności dwóch świadków.

Przyjęcie testamentu w formie aktu publicznego, jak również aktu notarialnego odwołującego testament, zawierającego jednocześnie nowe postanowienia, wymaga pod rygorem nieważności obecności przedstawicieli i świadków przez cały czas sporządzania aktu, z wyjątkiem wstępu.

Akty subskrypcji testamentów tajnych sporządzane są przez przedstawiciela w obecności dwóch świadków.

Jeżeli strony lub jedna z nich potrafi lub nie może podpisać aktu, należy o tym wspomnieć w treści aktu.

Art. 5

Świadcami nie mogą być krewni lub osoby bliskie działającego przedstawiciela lub stron czynności, w stopniu zabronionym przez przepisy artykułu 3, jak również osoby pozostające w ich służbie.

Mąż i żona nie mogą być świadkami tej samej czynności.

Art. 6

Każdy świadek czynności prawnej musi być pełnoletni lub usamodzielniony i korzystać z praw obywatelskich.

Świadkowie posiadający obywatelstwo obce muszą spełniać wymogi dotyczące zdolności do składania oświadczeń woli określone w ich prawie ojczystym.

Art. 7

I. Akt musi zawierać:

1° Imię, nazwisko, stanowisko i miejsce zamieszkania przedstawiciela wykonującego czynności notarialne, a także, w stosownych przypadkach, tytuł upoważnienia;

2° Tożsamość, status i miejsce zamieszkania stron, ustalone na podstawie okaza-nych przy czynności wszystkich dokumen-

²⁴ Przedstawiciel (agent) – pod tym pojęciem dekretem rozumie przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych uprawnionych do dokonania czynności notarialnych [przyp. aut.]

tów to potwierdzających, lub, wyjątkowo, poświadczonych przez dwóch świadków zgodnie z postanowieniami artykułów 5 i 6;

3° Nazwiska i adresy świadków;

4° Miejsce, w którym czynność została dokonana;

5° Datę złożenia każdego podpisu; datę podpisania dokumentu przez przedstawiciela należy podać słownie;

6° Liczba stron na końcu aktu;

7° Wzmiankę o tym, że akt został odczytany przez strony lub że został im odczytany;

8° Wzmianka na końcu aktu o podpisach stron, świadków i przedstawiciela;

II. – Akty podpisują strony, świadkowie i przedstawiciel.

Jeżeli strony nie są w stanie złożyć podpisu lub nie są w stanie tego zrobić, ich oświadczenie w tej sprawie musi zostać zamieszczone na końcu dokumentu.

III. – Jeżeli jedna ze stron nie rozumie języka francuskiego, przedstawiciel, jeżeli sam nie włada językiem, którym posługuje się osoba zainteresowana, powinien skorzystać z pomocy tłumacza ustnego lub piśmennego.

Art. 8

Akty notarialne sporządza się w sposób czytelny i trwały na papierze, który zapewnia pełną gwarancję trwałości.

Podpisy i inicjały złożone na dokumencie muszą być nieusuwalne.

Akty pisane są w jednym kontekście, bez spacji, z wyjątkiem normalnych odstępów między akapitami i subakapitami oraz odstępów wymaganych przy stosowaniu procesów reprodukcyjnych. W drugim przypadku puste pola należy przekreślić.

Skróty są dozwolone pod warunkiem, że ich znaczenie zostanie określone przynajmniej raz w dokumencie. Kwoty podaje się słownie, chyba że stanowią termin lub wynik operacji lub powtarzają się.

Każda strona tekstu jest ponumerowana.

Art. 9

Zakończone akty zostają zapisane na luźnych kartkach. Każda karta musi zostać opatrzona parafą przedstawiciela podpisującej dokument oraz osób podpisujących go. W przeciwnym razie karta niezaparafowana będą nieważne.

Jeżeli jednak karty dokumentu wraz z załącznikami zostaną w chwili składania podpisów przez strony połączone w sposób uniemożliwiający jakąkolwiek zamianę lub dodanie, nie ma potrzeby ich parafowania.

Art. 10

Odniesienia umieszcza się na marginesie, na dole strony lub na końcu dokumentu.

Wszelkie odniesienia dokonane na marginesie lub u dołu strony muszą być pod rygorem nieważności parafowane przez osobę podpisującą oraz pozostałych sygnatariuszy dokumentu.

Odniesienia na końcu aktu są ponumerowane. Jeśli poprzedzają one podpisy, nie ma potrzeby ich parafowania.

Art. 11

W treści dokumentu nie stosuje się nadpisów, interlinii ani dodatków, a słowa i liczby nadpisane, dodane lub wstawione w interlinię są nieważne.

Liczbę przekreślonych miejsc, liczbę przekreślonych słów i liczb podaje się na końcu dokumentu. Oświadczenie to parafują przedstawiciel oraz pozostali sygnatariusze dokumentu.

Art. 12

Pieczęć urzędową należy nanieść zarówno na sporządzonych aktach, jak i na ich odpisach i wypisach.

**TYTUŁ II: Prawa i obowiązki
depozytariusza aktów notarialnych
(Artykuły 13 do 29)**

Art. 13

Placówka dyplomatyczna lub konsularna ma obowiązek prowadzić rejestr wszystkich sporządzonych aktów, z wyjątkiem tych, które zgodnie z prawem mogą zostać wydane w formie patentów.

Dokumenty sporządzone w formie protokołów sporządza się w dwóch egzemplarzach, które na koniec roku zostają ostatecznie oprawione w celu utworzenia dwóch rejestrów.

Art. 14

Placówka dyplomatyczna lub konsularna prowadzi bieżące repertoriumienne wszystkich wystawionych dokumentów. W spisie należy podać datę, rodzaj i przedmiot czynności, nazwiska stron oraz wszelkie inne informacje przewidziane prawem. Repertorium można sporządzać na luźnych kartach.

Strony są ponumerowane i opatrzone parafą szefa urzędu. Repertorium jest przechowywane w dwóch kopiach. Otwiera je 1 stycznia i zamyka 31 grudnia każdego roku kierownik placówki lub zarządzający placówką, jeżeli ten ostatni spełnia warunki wymagane w artykule 1.

W przypadku zmiany osoby sprawującej te stanowiska, muszą one zostać zamknięte i ponownie otwarte po objęciu stanowiska przez nową osobę.

Art. 15

Jeden z dwóch egzemplarzy rejestru i repertorium przechowuje się w urzędzie; drugi jest wysyłany do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, gdzie jest przechowywana w celu zapewnienia bezpieczeństwa.

Art. 16

Uprawnienie do wydawania odpisów, wypisów i wyciągów z mocy prawa przysługuje przedstawicielowi placówki dyplomatycznej lub konsularnej uprawnionemu do wystawiania dokumentów oraz urzędnikowi administracji centralnej upoważnionemu do wykonywania czynności notarialnych na polecenie Ministra Spraw Zagranicznych, posiadającym zarejestrowane protokoły lub dokumenty.

Art. 17

Żaden odpis, wyciąg ani wypis nie zostaną wydane nikomu innemu, jak tylko samym stronom, spadkobiercom lub beneficjentom.

Art. 18

Odpisy, wypisy lub wyciągi sporządza się w sposób czytelny i nieusuwalny na papierze o jakości zapewniającej wszelkie gwarancje trwałości.

Przestrzega się paragrafów i podpunktów protokołu. Każda strona tekstu jest ponumerowana; Liczba tych stron podana jest na ostatniej z nich.

Każda karta jest opatrzona inicjałami przedstawiciela sporządzającego protokołów, chyba że wszystkie karty są połączone w sposób uniemożliwiający jakąkolwiek zamianę lub dodanie, albo chyba że powtarzają inicjały i podpisy protokołu.

Podpis przedstawiciela i odcisk pieczęci umieszcza się na ostatniej stronie; wzmiankuje się o zgodności odpisu, wypisu lub wyciągu z oryginałem.

Błędy i opuszczenia koryguje się, umieszczając odnośniki na marginesie, u dołu strony lub na końcu odpisu, wypisu lub wyciągu, w tym ostatnim przypadku bez pozostawiania między nimi spacji.

Odniesienia powinny być parafowane, z wyjątkiem tych, które znajdują się na końcu odpisu, wypisu lub wyciągu, na któ-

rych to wszystkich przedstawiciel składa wyłącznie swoje inicjały.

Liczba słów, usuniętych rysunków i odesłań podana jest na ostatniej stronie. Wzmianka ta jest parafowana.

Inicjały i podpisy składane na odpisie, wypisie lub wyciągu są zawsze wpisywane ręcznie.

Art. 19

Odpisy, wypisy i wyciągi mogą zostać używane w dowolnej procedurze zapewniającej pełną czytelność i utrwalenie.

Art. 20

Nakazy wykonawcze są sporządzane zgodnie z formułą przewidzianą w artykule 1 dekretu z dnia 12 czerwca 1947 roku, o którym mowa powyżej.

Doręczenie pierwszego nakazu wykonawczego do umowy każdej ze stron zainteresowanych powinno zostać odnotowane w protokole. Żaden inny nakaz nie może zostać wydany bez orzeczenia właściwego sędziego; nakaz pozostaje dołączony do protokołu przechowywanego w archiwach urzędu.

Art. 21

Przechowujący dokumenty nie mogą wydać w posiadanie protokołów ani rejestrów, z wyjątkiem przypadków przewidzianych przez prawo i na mocy orzeczenia wydane go przez sąd francuski.

Przed wydaniem protokołu kierownik urzędu, zarządzający tymczasowy odpowiadający warunkom określonym w artykule 1 lub urzędnik upoważniony do wykonywania czynności notarialnych w urzędzie administracji centralnej sporządza i podpisuje odpis protokołu, na którym zamieszcza się wzmiankę o jego zgodności z oryginałem.

Niniejsza kopia zastępuje oryginał. Służy jako jego odpowiednik do czasu zwrotu oryginału.

Przed wydaniem rejestru kierownik urzędu, zarządzający tymczasowy odpowiadający warunkom określonym w artykule 1 lub urzędnik upoważniony do wykonywania czynności notarialnych w urzędzie administracji centralnej sporządza notatkę z uzasadnieniem, która jest przechowywana w archiwum. Tę samą procedurę stosuje się w przypadku zwrotu wspomnianego rejestru.

Art. 22

Przedstawiciele wykonujący czynności notarialne mogą przyjmować i składać w formie protokołu do depozytu oryginały lub odpisy dokumentów otrzymanych od innych organów publicznych lub dokumentów prywatnych, dzięki czemu te ostatnie uzyskują datę pewną, a w odniesieniu do stron, które zażądały ich złożenia, ich spadkobierców lub mających interes prawny – w tym zakresie moc dowodową aktu urzędowego.

Art. 23

Sporządza się akt depozytowy, zawierający opis zdeponowanego dokumentu, a na marginesie umieszcza się wzmiankę o zdeponowaniu; dokument zdeponowany pozostaje przyłączony do aktu depozytowego i przechowywany jest w archiwum urzędu. Jeżeli dokument sporządzony jest w języku obcym, do aktu depozytowego dołącza się także jego tłumaczenie.

Art. 24

Odpis oryginału aktu depozytowego i załączonych dokumentów można wydać zgodnie z postanowieniami artykułów 16–21 powyżej.

Art. 25

Przy złożeniu do depozytu testamentu przedstawiciele, o których mowa w Art. 1, stosują przepisy szczególne Kodeksu cywilnego.

Gdy testament zostanie złożony w urzędzie, sporządzany jest akt depozytowy.

Holograficzny testament złożony w protokole dołączany jest do aktu depozytowego i musi pozostać w aktach urzędu.

Art. 26

Zmienione rozporządzeniem nr 2019-966 z dnia 18 września 2019 r. – Art. 8²⁵

Przedstawiciel uprawniony do działania sporządza niezwłocznie protokół otwarcia i opis stanu fizycznego złożonego w urzędzie dokumentu holograficznego lub testamentu tajnego, podając okoliczności złożenia zanim stał się wykonalny.

Testament i protokoły przechowuje się w aktach urzędu.

W ciągu miesiąca od daty sporządzenia protokołu przedstawiciel uprawniony do działania przesyła odpis protokołu i poświadczony odpis testamentu sekretarzowi sądu powszechnego właściwego dla miejsca otwarcia spadku, a w razie braku takiego, sekretarza sądu powszechnego w Paryżu, który potwierdza odbiór tych dokumentów i przechowuje je w swoich aktach.

Art. 27

Przedstawiciel uprawniony do działania w charakterze depozytariusza testamentów autentycznych, holograficznych i tajnych musi zarejestrować je w centralnym rejestrze testamentów, z wyjątkiem sytuacji, w której testator sprzeciwia się rejestracji testamentu holograficznego – wówczas

o ile uzyska od niego podpisane zwolnienie.

Każdy spadkodawca może za pośrednictwem organów krajowych zarejestrować testament sporządzony lub zdeponowany w innych państwach będących stronami Konwencji o ustanowieniu systemu rejestracji testamentów, podpisanej w Bazylei dnia 16 maja 1972 r.

Rejestracja musi pozostać tajna przez całe życie testatora.

Art. 28

W przypadku, gdy śmierć obywatela francuskiego zostanie zgłoszona placówce dyplomatycznej lub konsularnej, przedstawiciel uprawniony do podjęcia działań może sprawdzić centralny rejestr testamentów.

Art. 29

Uchyła się:

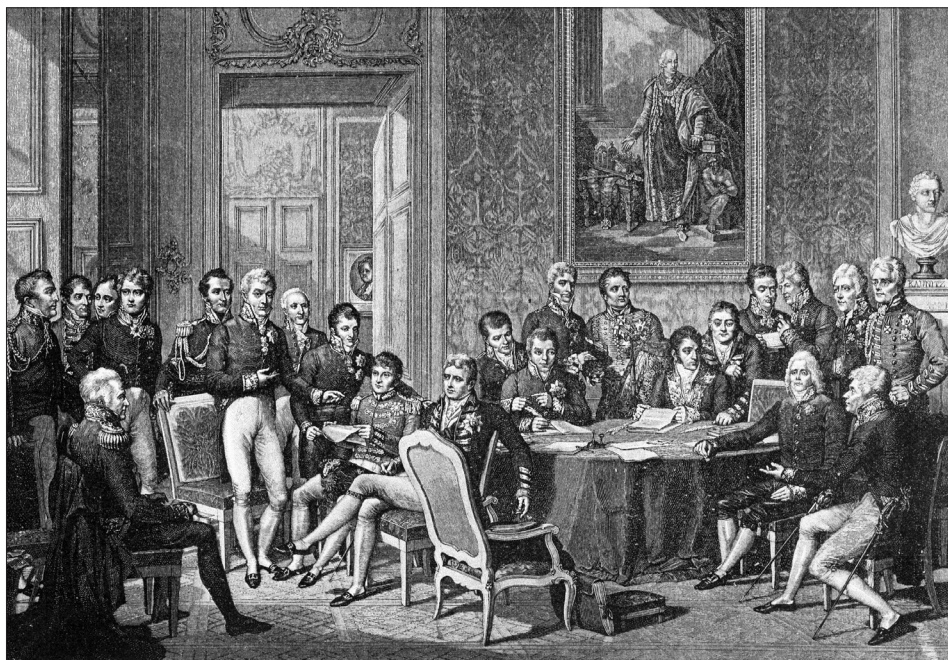
1° Ustawę z dnia 10 sierpnia 1936 r. o wykonywaniu uprawnień notariusza w placówkach dyplomatycznych i konsularnych, zmieniona dekretem nr 103 z dnia 10 sierpnia 1936 r. 62-1022 z dnia 18 sierpnia 1962 r., z wyjątkiem artykułu 6;

2° Dekret nr 61-35 z dnia 9 stycznia 1961 r., zmieniony dekretami nr 62-1461 z dnia 27 listopada 1962 r. i nr 69-277 z dnia 24 marca 1969 r., dotyczący uprawnień notarialnych agentów dyplomatycznych i konsularnych.

Art. 30

Minister Stanu, Minister Spraw Zagranicznych, Strażnik Pieczęci, Minister Sprawiedliwości i Minister Delegat do Spraw Zagranicznych odpowiadają, każdy w swoim zakresie, za wdrożenie niniejszego dekretu, który zostanie opublikowany w Dzienniku Urzędowym Republiki Francuskiej.

²⁵ Zgodnie z artykułem 9 Dekretu nr 2019-966 z dnia 18 września 2019 r. przepisy te wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Kongres wiedeński 1815 r.

Tłumaczenie z języka francuskiego: Wojciech Opiola (student na kierunku prawo na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, seminarzysta w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego, członek Studenckiego Koła Naukowego Obrotu Prawnego z Zagranicą na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie)

Weryfikacja tłumaczenia i konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Serbskie prawo konsularne (ustawa legalizacyjna)

Ustawa o legalizacji dokumentów w obrocie międzynarodowym²⁶

Artykuł

Legalizacja (dalej w tekście: uwierzytelnienie) dokumentów znajdujących się w obrocie międzynarodowym odbywa się w sposób przewidziany w niniejszej ustawie, chyba że umowa międzynarodowa wiążąca Jugosławię²⁷ stanowi inaczej.

Artykuł 2

Uwierzytelnienie w rozumieniu niniejszej ustawy potwierdza autentyczność podpisu osoby, która podpisała dokument, oraz autentyczność pieczęci umieszczonej na dokumencie.

Artykuł 3

Dokumenty urzędowe wystawione za granicą mogą być używane w Jugosławii tylko wtedy, gdy zostały uwierzytelnione przez Federalny Sekretariat Spraw Zagranicznych, tj. przedstawicielstwo dyplomatyczne lub konsularne Jugosławii za granicą. Zagraniczne dokumenty urzędowe nie podlegają na zasadzie wzajemności uwie-

rzytelnieniu w rozumieniu niniejszego artykułu, jeżeli jugosłowiańskie dokumenty urzędowe nie podlegają uwierzytelnieniu w państwie, z którego dokument pochodzi. Pod pojęciem dokumenty urzędowe rozumie się dokumenty, które są uznawane za dokumenty urzędowe w państwie, w którym zostały wystawione, a które zostały wystawione w formie i trybie przewidzianym przez prawo danego państwa.

Artykuł 4

Jeżeli organ, któremu przedłożono zagraniczny dokument urzędowy, podnosi wątpliwość co do jego autentyczności, może zwrócić się do Federalnego Sekretariatu Spraw Zagranicznych o sprawdzenie, czy dokument został wydany przez wskazany w nim organ.

Wniosek z ust. 1 niniejszego artykułu przesyła się za pośrednictwem republikańskiego lub prowincjonalnego organu administracji odpowiedzialnego za sprawy sądowe

Artykuł 5

Dokumenty urzędowe wydane w Jugosławii, które będą używane za granicą, będą uwierzytelniane tylko wtedy, gdy uwierzytelnienia wymaga prawo państwa, w którym dokument jugosłowiański ma być użyty.

Artykuł 6

Przed złożeniem krajowych dokumentów urzędowych do uwierzytelnienia właściwemu organowi zagranicznemu, krajowe dokumenty urzędowe są najpierw uwierzytelniane przez Federalny Sekretariat Spraw

²⁶ Dziennik Urzędowy Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii nr 6/73 i Dziennik Urzędowy Serbii i Czarnogóry nr 1/2003 – Karta Konstytucyjna – Zakon o legalizaciji isprava u međunarodnom prometu (sl. list sfrj, br. 6/73 i sl. list scg, br. 1/2003 – ustavna povelja).

²⁷ Obecnie: Serbię. Ustawa, stanowiąca pozostałość po legislacji z czasów jugosłowiańskich stosuje dotychczasowe nazewnictwo. Także niektóre z przepisów odnoszących się m.in. do prelegalizacji dokumentów przeznaczonych do użycia zagranicą przewiduje aktywność organów na poziomie republik – części składowych Federacji. Ich literalne stosowanie obecnie jest z oczywistych względów niemożliwe.

Zagranicznych lub przedstawicielstwo dyplomatyczne lub konsularne Jugosławii za granicą.

Artykuł 7

Federalny Sekretariat Spraw Zagranicznych uwierzytelnia krajowe dokumenty urzędowe do użytku za granicą tylko wtedy, gdy uprzednio podpis i pieczęć organu lub organizacji, która wydała dokument, zostały poświadczone przez prezesa sądu grodzkiego lub wyznaczonego przez niego sędziego, a podpis i pieczęć tego organu prezes sądu lub sędzia sąd – republikański lub prowincjonalny organ administracyjny odpowiedzialny za sprawy sądowe.

Prezes lub sędzia sądu miejskiego może poświadczyć jedynie dokumenty urzędowe wydane przez organy i organizacje mające swoją siedzibę na obszarze tego sądu.

Dokumenty publiczne wydane przez federalne organy i organizacje republikańskie lub prowincjonalne nie podlegają wcześniejszemu poświadczeniu przez władze, o których mowa w ust. 1 tego artykułu, ale dokumenty te są uwierzytelniane bezpośrednio przez Federalny Sekretariat Spraw Zagranicznych

Artykuł 8

Dokumenty jugosłowiańskie do użytku w państwach, które są członkami Konwencji haskiej o zniesieniu konieczności legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych²⁸ („Dziennik Urzędowy SFRJ”, nr. 10/62 – Dodatek: Traktaty międzynarodowe i inne umowy), zostają uwierzytelnione przez sąd grodzki oraz republikański lub prowincjonalny organ administracyjny właściwy do spraw sądowych.

²⁸ Tak w oryginale ustawy – w rzeczywistości Konwencja ta w oficjalnej nazwie nie ma określenia „haska”, choć popularnie jest tak określana [przyp. PCz].

W przypadku, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, sąd grodzki może jedynie poświadczać dokumenty wydawane przez organy i organizacje mające siedzibę na terytorium tego sądu zaś republikański lub prowincjonalny organ administracyjny właściwy w sprawach sądowych – dokumenty wydawane przez organy i organizacje mające siedzibę na obszarze dowolnego sądu grodzkiego na terytorium republiki lub prowincji autonomicznej

Uwierzytelnienie w rozumieniu tego artykułu²⁹ dokonuje w sądzie grodzkim prezes sądu lub wyznaczony przez niego sędzia, a w organie administracji republikańskiej lub prowincjonalnej właściwym do spraw sądowych – pracownik wyznaczony przez kierownika tego organu.

Artykuł 9

Osoby niebędące obywatelami Jugosławii mogą ubiegać się o nostryfikację świadectwa ukończenia szkoły lub stopnia doktora nauk uzyskanego za granicą, jeżeli mają interes prawny w uznaniu go w Jugosławii.

Artykuł 10

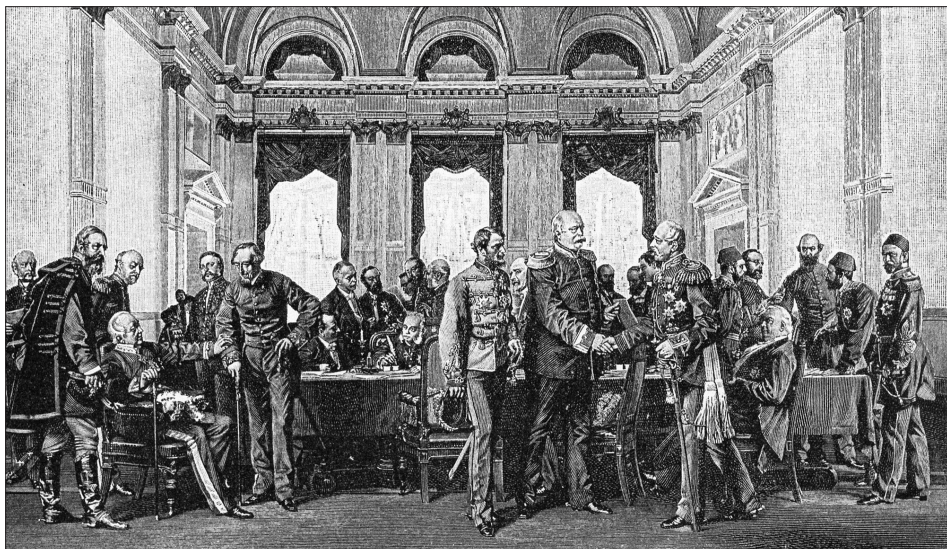
Z datą wejścia w życie tej ustawy traci moc obowiązującą ustawa o legalizacji dokumentów w obrocie międzynarodowym („Dziennik Urzędowy FNRJ”, nr. 44/46) oraz przepis Art. 1 ust. 2 ustawy o nostryfikacji świadectw szkolnych uzyskanych za

²⁹ Nie chodzi w miejscu tym jednak o certyfikacje klauzulami apostille – Serbia wyznaczyła w inny sposób bowiem organy certyfikujące i taką informację przekazała Konferencji Haskiej Prawa Prywatnego Międzynarodowego (są to co prawa sądy I instancji, ale nie ma w grupie tej żadnych organów administracyjnych, jest natomiast Ministerstwo Sprawiedliwości). Prawdopodobnie przepis ten określa więc reguły prelegalizacji poprzedzającej udzielenie klauzul apostille [przyp. PCz].

granicą („Dziennik Urzędowy SFRJ”, nr 12/67).

Artykuł 11

Niniejsza ustawa wchodzi w życie ósmego dnia od daty jej opublikowania w „Dzienniku Urzędowym SFRJ”.

Kongres berliński 1878 r.

Tłumaczenie z języka serbskiego: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Ustawa konsularna Bangladeszu

Ustawa o urzędnikach dyplomatycznych i konsularnych (przysięgi i opłaty) nr XXI z 1948 r.³⁰

Ustawę przyjęto w celu uregulowania odbierania oświadczeń pod przysięgą przez urzędników dyplomatycznych i konsularnych oraz określenia wysokości opłat pobieranych w związku z niektórymi obowiązkami urzędowymi.

Mając na uwadze, że należy zapewnić możliwość odbierania oświadczeń przez urzędników dyplomatycznych i konsularnych oraz pobierania opłat za niektóre wykonywane przez nich czynności urzędowe, niniejszym uchwała się, co następuje:

1. Tytuł skrócony oraz wejście z życia:

(1) Ustawa ta będzie nazywana Ustawą o przysięgach i opłatach urzędników dyplomatycznych i konsularnych z 1948 r.

(2) Wchodzi ona w życie natychmiast i uważa się, że weszła w życie od dnia piętnastego sierpnia 1947 r.³¹

³⁰ Opublikowana w: Legislative and Parliamentary Affairs Division 2019. W całej niniejszej ustawie słowa „Pakistan”, „Rząd Centralny” oraz „Rupia pakistańska” zostały zastąpione odpowiednio słowami „Bangladesz”, „Rząd” oraz „Taka” zgodnie z Art. 3 oraz Załącznikiem II do Ustawy o Rewizji i Ogłoszeniu Praw Bangladeszu z 1973 r. (Ustawa nr VIII z 1973 r.). Bangladesz powstał jako państwo w wyniku secesji z Pakistanu w 1972 r. [przyp. aut.].

³¹ Stosowanie przepisów z mocą wsteczną przyjęto od dnia następującego po dniu uzyskania przez Pakistan niepodległości poprzez podział Indii Brytyjskich [przyp. aut.].

2. Definicje:

W niniejszej ustawie, o ile z przedmiotu lub kontekstu nie wynika inaczej,

- a) Pojęcie „urzędnik konsularny” obejmuje konsula, agenta konsularnego, konsula generalnego, konsula honorowego, prokonsula i wicekonsula; oraz
- b) Pojęcie „urzędnik dyplomatyczny” obejmuje ambasadora, agenta, agenta generalnego, zastępcę wysokiego komisarza, attaché misji dyplomatycznej, chargé d'affaires, komisarza, radcę, zastępcę wysokiego komisarza, sekretarza dyplomatycznego, wysokiego komisarza oraz ministra.

3. Uprawnienia w zakresie składania przysięg i czynności notarialnych za granicą:

(1) Każdy urzędnik dyplomatyczny lub konsularny Bangladeszu wykonujący swoje funkcje w jakimkolwiek obcym kraju lub miejscu, a także każdy taki urzędnik dyplomatyczny lub konsularny obcego kraju, który został na piśmie upoważniony do tego celu przez Rząd w odniesieniu do danego kraju lub miejsca, może w tym kraju lub miejscu odebrać przysięgę lub oświadczenie złożone pod przysięgą, przyjąć oświadczenie pisemne (affidavit), a także dokonać wszelkich czynności notarialnych, które notariusz publiczny może wykonywać na terytorium Bangladeszu. Każda taka przysięga, oświadczenie, oświadczenie pisemne czy czynność notarialna dokonana przez taką osobę lub przed taką osobą będzie miała taką samą moc prawną, jak gdyby

została należycie dokonana przez właściwy organ w jakiegokolwiek części Bangladeszu.

(2) Każdy dokument, na którym widnieje lub do którego został dołączony odcisk pieczęci i podpis osoby upoważnionej na mocy niniejszego artykułu do odbierania oświadczenia — jako potwierdzenie, że dana przysięga, oświadczenie pod przysięgą, affidavit lub czynność została dokonana przez tę osobę lub przed nią — będzie dopuszczony jako dowód bez konieczności udowadniania, że pieczęć lub podpis należą do tej osoby ani że osoba ta posiada odpowiedni status urzędowy.

4. Uprawnienia do ustalania opłat:

(1) Rząd ma prawo ustalać taryfy opłat pobieranych za czynności wykonywane w ramach pełnienia obowiązków przez urzędnika konsularnego lub urzędnika dyplomatycznego wykonującego obowiązki konsularne, a także wydawać rozporządzenia określające zasady, według których opłaty te będą pobierane, księgowane, wykorzystywane lub ewentualnie umarzane.

(2) Tabele wszelkich tak ustalonych opłat oraz wszelkie tak wydane rozporządzenia będą publikowane w Dzienniku Urzędowym.

5. Udostępnianie tabel opłat:

(1) Tabele opłat, o których mowa w poprzednim artykule, będą wywieszone w widocznym miejscu w każdym porcie celnym, lądowej placówce celnej oraz na lotnisku celnym.

(2) Każdy urzędnik konsularny oraz urzędnik dyplomatyczny wykonujący funkcje konsularne ma obowiązek wywiesić wspomniane tabele opłat w widocznym miejscu w swoim biurze oraz umożliwić ich wgląd każdej osobie, która tego zażąda.

6. Kara za pobieranie zawyżonych opłat:

Żaden urzędnik konsularny ani urzędnik dyplomatyczny wykonujący obowiązki konsularne nie może — chyba że przewidują to wspomniane wyżej rozporządzenia — żądać ani przyjmować żadnej opłaty ani wynagrodzenia za czynności wykonane w ramach pełnienia obowiązków służbowych, a w przypadku naruszenia tego zakazu, bez uszczerbku dla jakiegokolwiek innej odpowiedzialności, podlega karze grzywny w wysokości do 3 000 taka.³²

7. Sankcje za naruszenie przepisów niniejszej ustawy:

(1) Każdy, kto złoży fałszywe zeznanie w przysiędze lub oświadczeniu złożonym zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, podlega karze pozbawienia wolności na okres do trzech lat oraz grzywnie.

(2) Każdy, kto podrobi lub w sposób oszukańczy zmieni pieczęć lub podpis osoby upoważnionej na mocy niniejszej ustawy do odbierania przysięgi, lub kto przedłoży jako dowód bądź w inny sposób użyje oświadczenia złożonego pod przysięgą zawierającego tak podrobioną, sfalszowaną lub oszukańczo zmienioną pieczęć lub podpis, wiedząc, że zostały one podrobione, sfalszowane lub zmienione w sposób oszukańczy, podlega karze pozbawienia wolności do trzech lat oraz grzywnie.

8. Wyłączenie możliwości wszczęcia postępowania karnego:

[Żaden sąd nie może przyjąć do rozpoznania sprawy o przestępstwo określone w niniejszej ustawie, w które zaangażowany jest urzędnik konsularny lub dyplomatyczny, chyba że skarga na piśmie została złożona

³² Taka (skrót walutowy BDT)– waluta Bangladeszu (dzieli się na 100 paisa). W 1972 r. waluta ta zastąpiła pakistańską rupię. 1 PLN to obecnie około 33 BDT [przyj. aut.].

przez osobę upoważnioną do tego na mocy
ogólnego lub szczególnego zarządzenia
Rządu.]]³³

³³ Artykuł 8 został zastąpiony artykułem 3 i drugim załącznikiem do ustawy z 1973 r. Ustawy o Rewizji i Ogłoszeniu Praw Bangladeszu z 1973 r. (Ustawa nr VIII z 1973 r.).

Tłumaczenie z języka angielskiego: mgr Oliwia Broda (absolwentka Podyplomowych Studiów Prawa Międzynarodowego i Służby Zagranicznej na Uniwersytecie Warszawskim)

Weryfikacja tłumaczenia i konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Ustawa o statusie konsulów w Brunei

Ustawa o stosunkach konsularnych z 1982 r.³⁴

Sekcje

1. Krótki tytuł
2. Zastosowanie Konwencji wiedeńskiej
3. Ograniczenie przywilejów i immunitetów
4. Umowy przewidujące dodatkowe lub ograniczone przywileje i immunitety
5. Jurysdykcja cywilna w sprawach dotyczących służby na pokładzie statku lub statku powietrznego
6. Jurysdykcja w sprawach przestępstw popełnionych na pokładzie statku
7. Zatrzymanie na pokładzie statku w celach dyscyplinarnych
8. Statek i statek powietrzny należące do państwa
9. Prawo przedstawicieli dyplomatycznych i urzędników konsularnych do odbierania przysięgi oraz dokonywania czynności notarialnych w określonych przypadkach
10. Dowody
11. Zastosowanie określonych artykułów Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z 1961 roku

Ustawa mająca na celu wdrożenie postanowień Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, umożliwienie realizacji innych umów dotyczących stosunków konsularnych oraz ustanowienie dodatkowych regulacji w zakresie stosunków konsularnych między Brunei a innymi państwami oraz spraw z tym związanych; ograniczenie jurysdykcji sądów w odniesieniu do okre-

ślonych spraw dotyczących lub wynikających z incydentów na pokładzie niektórych statków lub statków powietrznych; umożliwienie przedstawicielom dyplomatycznym i urzędnikom konsularnym odbieranie przysięg oraz dokonywania czynności notarialnych w określonych przypadkach; a także, dla celów związanych z powyższymi kwestiami.

Wejście w życie: 1 stycznia 1984 r.

1. Niniejsza ustawa może być cytowana jako Ustawa o stosunkach konsularnych.

2. (1) Z zastrzeżeniem postanowień sekcji 3 oraz ustępu (2) sekcji 4, przepisy określone w pierwszym załączniku (stanowiące artykuły lub części artykułów Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych podpisanej w 1963 roku) mają moc obowiązującą w Brunei i powinny być interpretowane zgodnie z ustępami (2) do (9) niniejszej sekcji.

(2) W tych przepisach:

- „organy państwa przyjmującego” należy rozumieć jako obejmujące każdego funkcjonariusza policji oraz każdą osobę uprawnioną do wejścia na teren nieruchomości na podstawie jakiegokolwiek aktu prawnego;
- „poważne przestępstwo” należy rozumieć jako każde przestępstwo, za które w przypadku pierwszego skazania grozi kara pozbawienia wolności do lat 5 lub surowsza kara;
- „obywatel państwa przyjmującego” należy rozumieć jako obywatela Brunei.

³⁴ Law nr 14 of 1982, s. 45/1984. Laws of Brunei, Revised Edition 1984, Chapter 118: Consular Relations (B.L.R.O. 1/1984).

(3) Odniesienie w ustępie 2 artykułu 17 do przywilejów i immunitetów przyznanych na podstawie międzynarodowego prawa zwyczajowego lub umów międzynarodowych należy rozumieć jako odniesienie do przywilejów i immunitetów nadanych w Brunei na mocy ustawy o przywilejach dyplomatycznych (rozszerzenie).

(4) Odniesienia w artykule 44 do spraw związanych z wykonywaniem funkcji przez członków urzędu konsularnego należy rozumieć jako odnoszące się do spraw związanych z wykonywaniem funkcji konsularnych przez urzędników konsularnych lub pracowników konsularnych.

(5) Na potrzeby artykułu 45 oraz tego artykułu stosowanego w zw. z artykułem 58, zrzeczenie się przywilejów i immunitetów uznaje się za wyrażone przez państwo, jeśli zostało ono wyrażone przez szefa misji dyplomatycznej tego państwa lub przez osobę tymczasowo pełniącą jego funkcję, bądź przez kierownika właściwego urzędu konsularnego.

(6) Artykuły 50, 51, 52, 54, 62 i 67 należy interpretować jako przyznające wszelkie przywileje i immunitety, których przyznania wymagają.

(7) Odniesienie w artykule 57 do przywilejów i immunitetów przewidzianych w rozdziale II należy rozumieć jako odnoszące się do tych przewidzianych w sekcji II tego rozdziału.

(8) Odniesienie w artykule 70 do zasad międzynarodowego prawa dotyczącego stosunków dyplomatycznych należy rozumieć jako odniesienie do postanowień ustawy o przywilejach dyplomatycznych (Konwencja wiedeńska).

(9) Odniesienia w artykule 71 do dodatkowych przywilejów i immunitetów, które mogą zostać przyznane przez państwo przyjmujące, lub do przywilejów i immunitetów w zakresie, w jakim są one przyznane przez państwo przyjmujące, należy

rozumieć jako odnoszące się do takich przywilejów i immunitetów, jakie mogą zostać określone przez Jego Wysokość w zarządzeniu opublikowanym w Dzienniku Urzędowym.

3. Jeżeli Jego Wysokość uzna, że przywileje i immunitety przyznane urzędowi konsularnemu Brunei na terytorium jakiegokolwiek państwa lub osobom powiązanim z takim urzędem konsularnym są mniejsze niż te przewidziane w niniejszej ustawie dla urzędu konsularnego tego państwa lub osób z nim powiązanych, Jego Wysokość może, w drodze zarządzenia, wycofać niektóre lub wszystkie przyznane przywileje i immunitety wobec wszystkich lub wybranych urzędów konsularnych tego państwa w Brunei albo wobec osób z nimi powiązanych, w zakresie, który uzna za stosowny.

4. (1) W przypadku gdy jakakolwiek umowa zawarta pomiędzy Brunei a innym państwem, niezależnie od tego, czy została zawarta przed czy po wejściu w życie niniejszej ustawy, przewiduje przyznanie urzędom konsularnym oraz osobom z nimi powiązanim przywilejów i immunitetów innych niż te określone w pozostałych postanowieniach niniejszej ustawy, Jego Wysokość może, w drodze zarządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, skorzystać z uprawnień określonych w drugim załączniku w odniesieniu do urzędów konsularnych tego państwa w Brunei oraz osób z nimi powiązanych, w zakresie niezbędnym do realizacji tej umowy.

(2) W przypadku gdy jakakolwiek umowa zawarta pomiędzy Brunei a innym państwem, niezależnie od tego, czy została zawarta przed czy po wejściu w życie niniejszej ustawy, przewiduje przyznanie urzędom konsularnym oraz osobom z nimi powiązanim jedynie części, a nie wszystkich przywilejów i immunitetów przewi-

dziających w pozostałych postanowieniach niniejszej ustawy, Jego Wysokość może, w drodze zarządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, wyłączyć, w odniesieniu do urzędów konsularnych tego państwa w Brunei oraz osób z nimi powiązanych, te przywileje i immunitety, które nie zostały przewidziane w danej umowie.

5. Jego Wysokość może, w drodze zarządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, ustanowić przepisy wyłączające lub ograniczające jurysdykcję jakiegokolwiek sądu Brunei w zakresie rozpatrywania spraw dotyczących wynagrodzenia lub umowy o pracę kapitana, dowódcy lub członka załogi jakiegokolwiek statku lub statku powietrznego należącego do państwa określonego w zarządzaniu, z wyjątkiem sytuacji, gdy urzędnik konsularny tego państwa został powiadomiony o zamiarze wszczęcia postępowania przed tym sądem i nie zgłosił sprzeciwu terminie określonym w zarządzeniu lub na jego podstawie.

6. (1) Jego Wysokość może, w drodze zarządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, ustanowić przepisy zapewniające, że w przypadku, gdy zarzuca się popełnienie przestępstwa na pokładzie jakiegokolwiek statku przez kapitana lub członka załogi, a statek ten należy do państwa określonego w zarządzaniu, postępowanie w sprawie tego przestępstwa nie będzie prowadzone przez żaden sąd w Brunei, chyba że zostało wszczęte na wniosek lub za zgodą urzędnika konsularnego tego państwa, chyba że:

(a) zarzucane przestępstwo zostało popełnione przez obywatela Brunei lub przeciwko obywatelowi Brunei bądź przeciwko osobie innej niż kapitan lub członek załogi; lub

(b) przestępstwo dotyczy naruszenia porządku lub bezpieczeństwa portu, prawa dotyczącego bezpieczeństwa życia na morzu, zdrowia publicznego, zanieczyszczenia ropą naftową, telegrafii bezprzewodowej, imigracji lub cel, albo jest innym rodzajem przestępstwa określonym w zarządzeniu; lub

(c) przestępstwo mieści się w definicji „poważnego przestępstwa” określonej w ustępie (2) sekcji 2.

(2) Na potrzeby niniejszej sekcji przestępstwo, które narusza własność jakiegokolwiek osoby, uznaje się za popełnione przeciwko tej osobie.

(3) Na potrzeby niniejszej sekcji każdy dokument, który rzekomo został podpisany przez urzędnika konsularnego lub w jego imieniu i stwierdza, że wystąpił on z wnioskiem o wszczęcie postępowania lub wyraził na nie zgodę, stanowi wystarczający dowód tego faktu, chyba że zostanie wykazanie inaczej.

7. Jego Wysokość może, w drodze zarządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, wyznaczyć dowolne państwo do celów stosowania niniejszej sekcji. W przypadku gdy państwo zostanie tak wyznaczone, członek załogi statku należącego do tego państwa, który został zatrzymany na pokładzie w związku z przewinieniem dyscyplinarnym, nie będzie uważany za bezprawnie zatrzymanego, chyba że:

(a) jego zatrzymanie jest niezgodne z prawem tego państwa lub warunki zatrzymania są nieludzkie bądź nieuzasadnienie surowe; lub

(b) istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że jego życie lub wolność będą zagrożone ze względu na rasę, narodowość, poglądy polityczne lub religię w jakimkolwiek kraju, do którego statek może się udać.

8. Na potrzeby sekcji 5, 6 i 7 statek, a na potrzeby sekcji 5 również statek powietrzny, będzie traktowany jako należący do danego państwa w okolicznościach określonych w zarządzeniu wydanym na podstawie tych sekcji. Różne okoliczności mogą zostać określone odrębnie dla różnych państw oraz dla różnych rodzajów statków lub statków powietrznych.

9. (1) Przedstawiciel dyplomatyczny lub urzędnik konsularny jakiegokolwiek państwa może, jeśli jest do tego uprawniony na mocy prawa tego państwa, przyjmować przysięgi, przyjmować oświadczenia pod przysięgą oraz dokonywać czynności notarialnych:

- (a) wymaganych przez osobę do użytku w tym państwie lub zgodnie z jego prawem; lub
- (b) wymaganych przez obywatela tego państwa, ale nie do użytku w Brunei, chyba że do czynności podlegających prawu innego państwa.

(2) Jego Wysokość może, w drodze zarządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, wyłączyć lub ograniczyć stosowanie ustępu (1) w odniesieniu do przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych jakiegokolwiek państwa w Brunei, jeśli uzna, że na terytorium tego państwa przedstawiciele dyplo-

matyczni lub urzędnicy konsularni Brunei nie mają prawa do wykonywania funkcji odpowiadających zakresem i charakterem tym, które zostały określone w tym ustępie.

(3) W niniejszej sekcji termin „przedstawiciel dyplomatyczny” ma takie same znaczenie jak w Ustawie o przywilejach dyplomatycznych (Konwencja wiedeńska).

10. W przypadku powstania jakiegokolwiek wątpliwości co do tego, czy dana osoba jest uprawniona do korzystania z przywilejów lub immunitetów przewidzianych w niniejszej Ustawie, certyfikat wydany przez Ministra, stwierdzający jakikolwiek fakt związany z tą kwestią, stanowi rozstrzygający dowód tego faktu.

11. Na potrzeby ustępów 4, 5 i 6 drugiego załącznika, ustępy 1, 2, 3, 4 i 5 trzeciego załącznika (stanowiące odpowiednio artykuły 29, 31, 32 ustęp 1 artykułu 30 oraz artykuł 27 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych podpisanej w 1961 roku) mają moc obowiązującą w Brunei.

Załącznik I: przepisy Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych mających zastosowanie w Brunei: Art. 1, 5, 15, 17, 31-33, 35, 39, 41, 43-45, 48-55, 57-58, 60-62, 66-67, 70-71.

Tłumaczenie z języka angielskiego: mgr Wiktoria Prokop (absolwentka Podyplomowych Studiów Prawa Międzynarodowego i Służby Zagranicznej na Uniwersytecie Warszawskim)

Weryfikacja tłumaczenia i konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Ustawy konsularne Malty

Ustawa o konwencjach konsularnych z 1955 r.

Ustawa o immunitetach i przywilejach dyplomatycznych z 1966 r.

Ustawa o Konwencjach Konsularnych³⁵

Celem niniejszej ustawy jest nadanie urzędnikom konsularnym państw obcych, z którymi zawarto konwencje konsularne, określonych uprawnień dotyczących zarządzania dziedzicznymi masami spadkowymi osób zmarłych; przyznanie urzędnikom konsularnym określonych praw dotyczących zmarłych marynarzy i rozbitych statków; ograniczenie uprawnień Policji oraz innych osób do wchodzenia do urzędów konsularnych takich państw oraz przyznanie urzędnikom konsularnym innych praw uznawanych przez prawo międzynarodowe.³⁶

Artykuł 1. Tytuł skrócony

Niniejsza ustawa może być cytowana jako Ustawa o Konwencjach Konsularnych.

Artykuł 2. Definicje

1. O ile z kontekstu nie wynika inaczej, następujące wyrażenia mają następujące znaczenie:

- „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę zatrudnioną w konsulacie w charakterze pomocniczym, pod

warunkiem, że jej nazwisko zostało należycie przekazane przez urzędnika konsularnego Ministrowi; nie obejmuje to jednak osób wykonujących obowiązki domowe;

- „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, której przyznano exequatur lub tymczasowe albo inne upoważnienie do pełnienia takiej funkcji na Malcie;
 - „Malta” ma znaczenie przypisane jej w artykule 124 Konstytucji Malty;
 - „Minister” oznacza aktualnego Ministra właściwego ds. spraw zagranicznych.
2. Odniesienia w niniejszej ustawie do „urzędników konsularnych” i „pracowników konsularnych” należy interpretować jako obejmujące osoby pełniące służbę w dowolnym kraju Wspólnoty Narodów innym niż Malta, posiadające stanowiska lub klasy stanowisk określone przez Ministra w Dzienniku Urzędowym, które według Ministra obejmują obowiązki zasadniczo odpowiadające tym, które w przypadku państwa obcego wykonywaliby odpowiednio urzędnicy konsularni i pracownicy konsularni, a termin „urząd konsularny” należy interpretować odpowiednio.
3. Minister może sporządzić listę krajów Wspólnoty Narodów dla celów niniejszej ustawy, odpowiedzialny jest aby listę, wszelkie zmiany na liście lub zmienione listy zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym.

³⁵ Rozdział 144 Praw Malty. Uchwalona Ustawą XXXI z 1955 r., z późniejszymi zmianami wprowadzonymi przez Rozporządzenie Nadzwyczajne XV z 1958 r.; Rozporządzenie XXV z 1962 r.; Zawiadomienie Prawne nr 46 z 1965 r.; oraz Ustawy I z 1966 r. i II z 2015 r. Weszła w życie 27 października 1955 r.

³⁶ Zawiadomienie Rządowe nr 587 z 28 października 1955 r.

4. Niezależnie od postanowień ustępu (3), postanowienia Konwencji Wiedeńskiej o Stosunkach Konsularnych, podpisanej w Wiedniu dnia 24 kwietnia 1963 r. mają zastosowanie w świetle tej ustawy.

**Artykuł 3. Uprawnienia urzędników
konsularnych w odniesieniu
do pozostawionego na Malcie majątku
po osobach zmarłych**

1. Jeżeli jakakolwiek osoba będąca obywatelem państwa, do którego stosuje się niniejszy artykuł, została wskazana jako wykonawca testamentu osoby zmarłej, która rozporządziła majątkiem znajdującym się na Malcie, lub jest osobą, która mogłaby zostać powołana lub zatwierdzona jako wykonawca testamentu lub kurator masy spadkowej tej osoby na Malcie, to jeżeli sąd stwierdzi – na wniosek urzędnika konsularnego tego państwa – że taka osoba nie przebywa na Malcie i nie jest reprezentowana przez osobę należycie upoważnioną do działania w jej imieniu na podstawie pełnomocnictwa, sąd wyda postanowienie o powołaniu lub zatwierdzeniu takiego urzędnika jako kuratora lub wykonawcy testamentu zmarłego jak gdyby był należycie umocowany do działania na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wykonawcę.
2. W przypadku, gdy sąd uwzględnił wniosek o mianowanie lub zatwierdził wybór jako wykonawcy testamentu lub kuratora masy spadkowej po osobie zmarłej złożony przez urzędnika konsularnego, na mocy tego artykułu ten urzędnik konsularny lub jego następcy prawni na urządzie są uprawnieni do otrzymania i zarządzania majątkiem oraz do podejmowania wszelkich czynności, jak gdyby byli należycie umocowani do działania na podstawie

pełnomocnictwa udzielonego przez wykonawcę.

3. Jeżeli osoba będąca obywatelem państwa, do którego stosuje się niniejszy artykuł,

- a) ma prawo do otrzymania świadczeń z majątku osoby zmarłej lub z tytułu śmierci osoby, a nie przebywa ona na Malcie, urzędnik konsularny tego państwa może działać w jej imieniu, o ile nie istnieje inna osoba wyraźnie upoważniona do odbioru tych świadczeń; lub

- b) jest osobą, której można wypłacić lub wydać jakiejkolwiek środki pieniężne lub przedmioty majątkowe wchodzące w skład spadku po zmarłej osobie, które mogą być wypłacone lub dostarczone na mocy jakiegokolwiek prawa, niezależnie od tego, czy zostało ono uchwalone przed lub po wejściu w życie niniejszej ustawy, upoważniającego do wypłaty lub wydania takich pieniędzy lub przedmiotów majątkowych bez stwierdzenia na jej korzyść dziedziczenia po zmarłej osobie,,

wówczas, jeżeli wspomniany obywatel nie jest rezydentem na Malcie, urzędnik konsularny tego Państwa ma takie samo prawo i uprawnienie do rozliczenia z wszelkich takich pieniędzy lub mienia na Malcie, do podjęcia wszelkich kroków, jakie mogą być konieczne w celu uzupełnienia tytułu wspomnianego obywatela do takiego mienia oraz do administrowania lub dysponowania tym mieniem, tak jakby był należycie upoważniony przez pełnomocnictwo do działania w jego imieniu;

Żadna osoba nie będzie upoważniona lub zobowiązana na mocy niniejszego paragrafu do zapłaty lub dostarczenia jakichkolwiek pieniędzy lub mienia urzędnikowi konsularnemu, jeżeli jest wiadome, że jakakolwiek inna osoba na Malcie została

wyraźnie upoważniona do otrzymania tych pieniędzy lub mienia w imieniu wspomnianego obywatela;

Jakiegolwiek środki pieniężne lub inne mienie wypłacone, dostarczone lub przekazane urzędnikowi konsularnemu zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu podlega takim warunkom lub zobowiązaniom, jakie wiązałyby się z takimi pieniędzmi lub innym mieniem zgodnie z jakimkolwiek prawem obowiązującym na Malcie, gdyby pieniądze lub mienie zostały przejęte przez osobę, na rzecz której stały się płatne lub przekazane do rąk urzędnika konsularnego.

4. Bez względu na jakiegolwiek odmiennie postanowienia zawarte w jakimkolwiek innym prawie obowiązującym na Malcie, urzędnik konsularny nie jest zobowiązany do złożenia zabezpieczenia w celu należytego zarządu majątkiem lub mieniem, o którym mowa powyżej.

Artykuł 4. Przepisy uzupełniające do artykułu 3

Niezależnie od postanowień artykułów 9 i 10 lub jakiegokolwiek prawa lub uznanego zwyczaju międzynarodowego przyznającego immunitet lub przywilej w poszanowaniu oficjalnych aktów i dokumentów urzędników konsularnych, urzędnik konsularny nie jest uprawniony do jakiegokolwiek immunitetu lub przywileju w odniesieniu do jakiegokolwiek czynności dokonanej na mocy uprawnień przyznanych mu przez lub na podstawie artykułu 3 niniejszej Ustawy, lub w odniesieniu do jakiegokolwiek dokumentu będącego w jego posiadaniu, odnoszącego się do tej czynności.

Artykuł 5. Ograniczenia uprawnień do wstępu do urzędów konsularnych³⁷

1. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego artykułu, do urzędu konsularnego Państwa, do którego niniejszy artykuł ma zastosowanie, nie może wejść żaden członek sił policyjnych lub inna osoba działająca w wykonaniu jakiegokolwiek nakazu lub innego postępowania sądowego lub w ramach wykonywania uprawnień przyznanych przez lub na mocy jakiegokolwiek innej ustawy (wydanej przed lub po wejściu w życie niniejszej ustawy) lub w inny sposób, chyba że za zgodą urzędnika konsularnego odpowiedzialnego za ten urząd lub, jeżeli zgoda ta została wstrzymana lub nie może być uzyskana, za zgodą Ministra:

Z zastrzeżeniem, że powyższe postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania w odniesieniu do jakiegokolwiek wejścia dokonanego przez:

- a) członka sił policyjnych w celu ugaszczenia pożaru lub zapobieżenia innej katastrofie;
 - b) członka sił policyjnych mającego uzasadniony powód do przypuszczeń, że w urzędzie konsularnym zostało popełnione, jest popełniane lub ma zostać popełnione przestępstwo z użyciem przemocy;
 - c) jakąkolwiek inną osobę uprawnioną do wejścia na mocy jakiegokolwiek służebności, umowy lub innego uprawnienia prywatnoprawnego.
2. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do jakiegokolwiek urzędu konsularnego, który w danym czasie znajduje się pod opieką urzędnika konsularnego będącego obywatelem Malty lub nie-

³⁷ Zmienione przez: XV.1958.2; XXV.1962.2; I.1966.13.

będącego obywatelem państwa, przez które ten urząd został ustanowiony.

3. Dla celów niniejszego artykułu wyrażenie „urząd konsularny” oznacza każdy budynek lub część budynku, który jest zajmowany wyłącznie do celów oficjalnej działalności urzędnika konsularnego.

Artykuł 6. Stosowanie artykułów 3 i 5³⁸

1. Minister może postanowić, że w drodze zarządzenia Art. 3, Art. 5 lub oba te artykuły będą miały zastosowanie do każdego kraju Wspólnoty Narodów określonego w takim zarządzeniu lub do każdego obcego państwa określonego w takim zarządzeniu, będącego państwem, z którym została zawarta konwencja konsularna odnosząca się kwestii, o których mowa w tych artykułach.
2. Każde zarządzenie wydane na podstawie niniejszego artykułu może zostać uchylone kolejnym zarządzeniem.
3. Każde zarządzenie wydane na podstawie niniejszego artykułu jest przedkładać Izbie Reprezentantów tak szybko, jak to możliwe po jego wydaniu..

Artykuł 7. Masa spadkowa zmarłych marynarzy

W przypadku, gdy jakiegokolwiek pieniądze lub inne mienie na Malcie należące do majątku zmarłego marynarza może zostać wypłacone lub wydane jakiegokolwiek osobie zamieszkałej w obcym państwie, takie pieniądze lub mienie mogą zostać wypłacone lub wydane urzędnikowi konsularnemu tego państwa w imieniu tej osoby.

Artykuł 8. Postępowanie w sprawie obcych statków rozbitych lub przedmiotów znajdujących się na takich statkach³⁹

W przypadku, gdy jakiegokolwiek obcy statek lub jakiegokolwiek część lub fragment obcego statku, który rozbił się na wybrzeżach Malty lub w ich pobliżu, lub należący do tego statku ładunek lub część ładunku, zostanie znaleziony na tych wybrzeżach lub w ich pobliżu lub zostanie przetransportowany do jakiegokolwiek portu na Malcie, urzędnik konsularny państwa, do którego należy statek, lub w przypadku ładunku, do którego może należeć ładunek, lub jakiegokolwiek inny urzędnik konsularny upoważniony w tym celu na mocy jakiegokolwiek traktatu lub porozumienia z tym państwem, w przypadku nieobecności właściciela i kapitana lub pełnomocnika właściciela, będzie uważany za pełnomocnika właściciela, w zakresie odnoszącym się do ochrony i dysponowania takim statkiem lub ładunkiem;

Jeżeli Minister uzna, że takie statki lub takie ładunki stanowią zagrożenie dla żeglugi na wodach terytorialnych Malty lub przeszkodę w rozumieniu Art. 224 Kodeksu przepisów policyjnych⁴⁰, może podjąć działania, które uzna za stosowne w celu usunięcia takiego zagrożenia lub takiej przeszkody.

Artykuł 9. Dokumenty konsularne zwolnione z obowiązku przedstawienia w sądzie

1. Każdy urzędnik lub pracownik konsularny jest uprawniony do odmowy przedstawienia w sądzie lub przed lub jakimkolwiek organowi jakiegokolwiek dokumentu z archiwum konsularnego lub innych dokumentów urzędowych

³⁸ Zmienione przez: XV.1958.2; XXV.1962.2; L.N. 46 z 1965; I.1966.13.

³⁹ Zmienione przez: XV.1958.2; XXV.1962.2; I.1966.13.

⁴⁰ Rozdział 10; org.: Code of Police Laws

wych lub złożenia zeznań dotyczących spraw wchodzących w zakres jego obowiązków służbowych.

2. Urzędnik konsularny jest również uprawniony do odmowy składania zeznań w charakterze biegłego sądowego w zakresie prawa państwa, przez które został mianowany.

Artykuł 10. Wyłączenie odpowiedzialności

1. Urzędnik lub pracownik konsularny nie ponosi odpowiedzialności w postępowaniu sądowym w odniesieniu do czynności dokonanych w ramach funkcji, wchodzących w zakres zadań urzędnika konsularnego, chyba że jego rząd zażąda wszczęcia postępowania lub wyrazi na nie zgodę za pośrednictwem swojego przedstawiciela dyplomatycznego:

Pod warunkiem, że żadne z postanowień niniejszego podparagrafu nie wyklucza odpowiedzialności urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego w postępowaniu cywilnym wynikającym z zawartej przez niego umowy, w której nie działał on wyrażnie jako przedstawiciel swojego Rządu i w której druga strona oczekiwała od niego wykonania, a postanowienia artykułu 9 nie uprawniają urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego do odmowy przedstawienia jakiegokolwiek dokumentu lub złożenia zeznań dotyczących takiej umowy.

2. Każdy sąd lub organ wymagający zeznań urzędnika konsularnego podejmie wszelkie uzasadnione kroki w celu uniknięcia ingerencji w wykonywanie jego obowiązków służbowych i, o ile to możliwe lub dopuszczalne, zorganizuje złożenie takich zeznań w jego miejscu zamieszkania lub biurze.

Ustawa o Immunitetach i Przywilejach Dyplomatycznych⁴¹

Ustawa w sprawie nadania określonych immunitetów i przywilejów przedstawicielom dyplomatycznym i konsularnym, organizacjom międzynarodowym oraz ich przedstawicielom, a także niektórym innym osobom, oraz w celach związanych lub wynikających z powyższych zagadnień.

CZĘŚĆ I

PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1. Tytuł

Tytuł niniejszej ustawy brzmi: Ustawa o Immunitetach i Przywilejach Dyplomatycznych.

Artykuł 2. Definicje

1. W niniejszej ustawie, o ile z kontekstu nie wynika inaczej:
 - „urzędnik konsularny” oznacza osobę powołaną przez państwo obce na stanowisko konsula generalnego, konsula, wicekonsula lub przedstawiciela konsularnego oraz posiadającą ważną exequatur lub inne upoważnienie do działania w tym charakterze na Malcie;
 - „pracownik konsularny” oznacza osobę zatrudnioną w administracyjnej lub technicznej służbie placówki konsularnej, inną niż urzędnik konsularny;
 - „placówka konsularna” oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;
 - „Malta” ma takie samo znaczenie jak przypisane jej w artykule 124 Konstytucji Malty;

⁴¹ Rozdział 191 Praw Malty. Uchwalona Ustawą I z 1966 r., ze zmianami Ustaw XIV z 2000 r. oraz III z 2004 r. Weszła w życie: 14 stycznia 1966 r.

- „członkowie placówki konsularnej” oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych oraz osoby zatrudnione w charakterze służby domowej placówki konsularnej;
 - „Minister” oznacza właściwego ministra odpowiedzialnego za sprawy zagraniczne.
2. Odniesienia w niniejszej ustawie do „urzędnika konsularnego”, „pracowników konsularnych” i „członków urzędu konsularnego” należy rozumieć jako obejmujące odniesienia do osób w służbie dowolnego państwa Wspólnoty Narodów innego niż Malta, pełniących takie urzędy lub klasy urzędów, które mogą zostać określone przez Ministra w drodze zawiadomienia w Dzienniku Urzędowym, będące urzędami lub klasami urzędów, które mogą zdaniem Ministra obejmować wykonywanie obowiązków zasadniczo odpowiadających tym, które w przypadku obcego państwa byłyby wykonywane odpowiednio przez urzędników konsularnych, pracowników konsularnych i członków urzędu konsularnego, a odniesienia do „urzędu konsularnego” należy rozumieć odpowiednio.
 3. Minister może sporządzić wykaz krajów Wspólnoty Narodów do celów niniejszej ustawy i spowoduje opublikowanie takiego wykazu oraz wszelkich zmian takiego wykazu lub zmienionego wykazu w drodze ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym.

CZĘŚĆ II

IMMUNITETY I PRZYWILEJE

DYPLMATYCZNE

Artykuł 3. Zastosowanie Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych

1. Z zastrzeżeniem postanowień Art. 12 niniejszej ustawy, artykuły określone

w Pierwszym Załączniku do niniejszej Ustawy (będące artykułami Konwencji Wiedeńskiej o Stosunkach Dyplomatycznych podpisanej w 1961 r.) mają taką samą moc prawną na Malcie i w tym celu będą interpretowane zgodnie z następującymi postanowieniami niniejszego artykułu.

2. W artykułach tych:

- „przedstawiciele Państwa przyjmującego” są rozumiani jako obejmujący każdego członka Maltańskich Sił Policyjnych oraz każdą osobę wykonującą prawo wejścia do jakiegokolwiek lokalu na mocy jakiegokolwiek prawa;
- „Państwo przyjmujące” należy rozumieć jako Maltę;
- „obywatel Państwa przyjmującego” należy rozumieć jako obywatela Malty.

2. Dla celów artykułu 32⁴² zrzeczenie się przez szefa misji jakiegokolwiek państwa lub jakąkolwiek osobę pełniącą w tym czasie jego funkcje uważa się za zrzeczenie się przez to państwo.

3. Artykuły 35, 36 i 40¹ należy interpretować jako przyznające wszelkie przywileje lub odpowiednie immunitety, których przyznania wymagają.

4. Zawarte w artykułach 37 i 38¹ odniesienia do zakresu, w jakim państwo przyjmujące przyznaje przywileje i immunitety, oraz do dodatkowych przywilejów i immunitetów, które mogą zostać przyznane przez państwo przyjmujące, należy rozumieć odpowiednio jako odniesienia do zakresu, w jakim minister może określić przywileje i immunitety w drodze zarządzenia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, oraz do dodatkowych przywilejów i immunitetów,

⁴² Artykuły Konwencji Wiedeńskiej o Stosunkach Dyplomatycznych

które mogą zostać w ten sposób określone.

Artykuł 4. Immunitety i przywileje konsularne

Nie ograniczając w żaden sposób przywilejów i immunitetów przyznanych urzędnikom konsularnym i pracownikom konsularnym na mocy Ustawy o Konwencjach Konsularnych i z zastrzeżeniem postanowień niniejszej ustawy, Minister może w drodze zarządzenia, w zakresie w nim określonym, zwolnić członków urzędu konsularnego i członków ich rodzin z podatków, ceł, stawek, opłat lub innych należności pobieranych przez rząd Malty lub władze lokalne;

Jednakże, że niniejszy artykuł:

- a) nie ma zastosowania do żadnego członka urzędu konsularnego, który jest obywatelem Malty lub stale zamieszkuje na Malcie; oraz
- b) nie ma wpływu na jakiegokolwiek uprawnienia do przyznania zwolnienia, o którym mowa powyżej, na mocy jakiegokolwiek innego prawa.

CZĘŚĆ III

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE I OSOBY Z NIMI ZWIĄZANE

Artykuł 5. Immunitety, przywileje i zdolność prawna organizacji międzynarodowych⁴³

1. Niniejsza część ma zastosowanie do:
 - a) każdej organizacji, którą Minister może w drodze zarządzenia uznać za organizację, której członkami są Malta lub jej rząd oraz jedno lub więcej innych państw lub ich rząd lub rządy;
 - b) Europejskiego Banku Inwestycyjnego; oraz

- c) każdej organizacji, którą Izba Reprezentantów może w drodze uchwały uznać za organizację, z którą Malta lub jej rząd nawiąże lub już nawiązał stosunki umowne.
2. Minister może od czasu do czasu w drodze zarządzenia:
 - a) postanowić, że każda organizacja, do której ma zastosowanie niniejszy artykuł (zwana dalej „organizacją”), w zakresie określonym w zarządzeniu, posiada immunitety i przywileje określone w Części I Drugiego Załącznika do niniejszej ustawy, a także przysługuje jej zdolność prawna osoby prawnej;
 - b) przyznać:
 - i. wszelkim osobom, które są przedstawicielami (rządowymi lub nie) w jakimkolwiek organie organizacji lub są członkami jakiegokolwiek komitetu organizacji lub jakiegokolwiek jej organu;
 - ii. takim funkcjonariuszom lub klasom funkcjonariuszy organizacji, które mogą być określone w zarządzeniu, będących posiadaczami tak wysokich urzędów w organizacji, jakie mogą być w ten sposób określone; oraz
 - iii. osobom działającym w misjach organizacji;
- w zakresie określonym w zarządzeniu, immunitety i przywileje określone w Części II Drugiego Załącznika do niniejszej Ustawy;
- c) przyznać innym klasom funkcjonariuszy i pracowników organizacji, które mogą zostać określone w zarządzeniu, w takim zakresie, w jakim może to zostać określone, immunitety i przywileje określone w Części III Drugiego Załącznika do niniejszej Ustawy; zaś Część IV Drugiego Załącznika do niniejszej ustawy będzie sku-

⁴³ Zmienione przez: XVI.2000.2.

teczna w celu rozszerzenia na pracowników takich przedstawicieli i członków, o których mowa w lit. b) ppkt (i) niniejszego pod-artykułu, oraz na rodziny funkcjonariuszy organizacji, wszelkich immunitetów i przywilejów przyznanych przedstawicielom, członkom lub urzędnikom na mocy tego ustępu, z wyjątkiem przypadków, w których działanie wspomnianej Części IV jest wyłączone przez zarządzenie przyznające immunitety i przywileje.

3. Zarządzenie wydane na podstawie niniejszego artykułu może, niezależnie od jakichkolwiek przepisów prawa pisanego, w tym niniejszej ustawy, przyznawać jakiegokolwiek organizacji lub osobie immunitety lub przywileje, które muszą być przyznane tej organizacji lub osobie w celu nadania skuteczności jakiegokolwiek umowie międzynarodowej w tym zakresie, ale nie może przyznawać żadnych immunitetów ani przywilejów w zakresie większym niż te, które są wymagane, jak wspomniano powyżej, ani przyznawać żadnego immunitetu lub przywileju jakiegokolwiek osobie jako przedstawicielowi rządu Malty lub członkowi personelu takiego przedstawiciela.

Artykuł 6. Przyznanie immunitetów określonym osobom⁴⁴

Minister może co pewien czas, w drodze zarządzenia, przyznać sędziom i referendarzom Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości ustanowionego na mocy Karty Narodów Zjednoczonych oraz każdej innej międzynarodowej instytucji sądowej zatwierdzonej przez Ministra, a także pozwanym do tego Trybunału lub do każdej takiej

instytucji oraz ich pełnomocnikom, doradcom i przedstawicielom prawnym, jak również świadkom, biegłym i innym osobom mającym sprawę przed takim Trybunałem lub taką instytucją takie immunitety, przywileje i ułatwienia, jakich może wymagać wykonanie jakiegokolwiek rezolucji lub konwencji zatwierdzonej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych lub, w przypadku każdej takiej instytucji, o której mowa powyżej, jakie Minister może uznać za niezbędne do właściwego wykonywania jej funkcji.

Artykuł 7. Immunitety przedstawicieli uczestniczących w konferencjach międzynarodowych

1. W przypadku, gdy konferencja odbywa się na Malcie i biorą w niej udział przedstawiciele rządu Malty oraz rządu lub rządów jednego lub kilku innych państw, Minister może sporządzić taką listę przedstawicieli wymienionego rządu lub rządów oraz członków jego oficjalnego personelu, jaką uzna za właściwą, oraz zapewni, że taka lista oraz wszelkie zmiany takiej listy lub zmienionej listy zostaną opublikowane w drodze ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym oraz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszej ustawy, każdy przedstawiciel rządu takiego państwa, który w danym czasie znajduje się na liście, będzie uprawniony do takich samych immunitetów, jakie są przyznawane odpowiednio szefowi misji państwa wysyłającego akredytowanemu na Malcie oraz członkom oficjalnego personelu szefa takiej misji.
2. Każda lista lub jej zmiana opublikowana zgodnie z niniejszym artykułem zawiera oświadczenie o dacie, od której lista lub zmiana, w zależności od przypadku, wchodzi w życie lub staje się skuteczna.

⁴⁴ Zmienione przez: III.2004.56

CZĘŚĆ IV PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 8. Obowiązek publikacji list

Minister sporządza listę osób, które w jego opinii są uprawnione do immunitetów lub przywilejów na mocy przepisów niniejszej ustawy, z wyjątkiem:

- a) dzieci poniżej osiemnastego roku życia osoby uprawnionej; oraz
- b) każdej osoby, której nazwisko znajduje się na liście opublikowanej zgodnie z Art. 7 niniejszej ustawy,

a także co pewien czas zmienia listę i zapewnia, aby lista i wszelkie zmiany takiej listy lub zmienionej listy były publikowane w Dzienniku Urzędowym.

Artykuł 9. Dowód w postępowaniu

Jeśli w jakimkolwiek postępowaniu pojawi się jakakolwiek kwestia, czy jakakolwiek osoba lub organizacja jest uprawniona do immunitetów lub przywilejów na mocy lub na podstawie przepisów niniejszej ustawy, zaświadczenie wydane przez lub z upoważnienia Ministra stwierdzające jakikolwiek fakt istotny dla tej kwestii będzie rozstrzygające.

Artykuł 10. Zrzeczenie się immunitetu

1. Urzędnik konsularny lub jakakolwiek osoba pełniąca w danym czasie funkcje urzędnika konsularnego może zrzec się immunitetu lub przywileju przyznanego na mocy przepisów niniejszej ustawy jemu lub innemu członkowi placówki konsularnej, którym w danym czasie kieruje, a oświadczenie takie musi być wyraźne i przekazane Rządowi Malty na piśmie.
2. Każdy immunitet lub przywilej przyznany na mocy postanowień artykułów 5, 6 i 7 niniejszej Ustawy może zostać uchylony w sposób określony przez Mi-

nistra w odpowiednim zarządzeniu lub zawiadomieniu.

Artykuł 11. Zwolnienia z podatków i ceł

1. Jakikolwiek towar, który został przywieziony lub wyprowadzony ze składu celnego bez uiszczenia cła na podstawie jakiegokolwiek zwolnienia lub przywileju przyznanego przez lub na mocy przepisów niniejszej ustawy, nie może zostać sprzedany lub w inny sposób zbyty osobie, która nie jest uprawniona do takiego zwolnienia lub przywileju, chyba że za zgodą Kontrolera Celnego i po uiszczeniu na jego rzecz cła w wysokości wymaganej zgodnie z przepisami dotyczącymi uiszczenia cła.
2. Jakiegokolwiek zwolnienie z cła przyznane jakiejkolwiek osobie na mocy niniejszej ustawy nie może być interpretowane jako zwolnienie tej osoby z obowiązku dopełnienia formalności związanych z przywozem towarów, które są określone w jakimkolwiek prawie dotyczącym cła lub przywozu towarów.
3. Wszelkie zwolnienia z podatków, ceł, stawek, opłat lub innych należności, do których odnosi się niniejsza ustawa, podlegają takim warunkom, jakie minister właściwy do spraw finansów lub jakikolwiek urzędnik państwowy delegowany przez niego w tym celu może określić w celu ochrony dochodów.

Artykuł 12. Ograniczenie immunitetów

1. Jeżeli Ministrowi wydaje się, że immunitety i przywileje przyznane misji lub urzędowi konsularnemu Malty na terytorium jakiegokolwiek państwa lub osobom związanym z tą misją lub urzędem konsularnym są węższe niż immunitety i przywileje przyznane misji lub urzędowi konsularnemu tego państwa lub osobom związanym z tą misją lub urzędem konsularnym na mocy lub

zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy, Minister może w drodze zarządzenia cofnąć takie immunitety i przywileje przyznane w ten sposób misji lub urzędowi konsularnemu tego państwa lub osobom z nimi związanym, jakie Minister uzna za właściwe.

2. Żadne z postanowień niniejszej Ustawy nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Ministrowi odmowę przyznania immunitetów lub przywilejów lub odebranie immunitetów lub przywilejów obywatelom lub przedstawicielom jakiegokolwiek Państwa na tej podstawie, że Państwo to nie przyznaje odpowiednich immunitetów lub przywilejów obywatelom lub przedstawicielom Malty.

CZĘŚĆ V

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 13. Konflikty prawne

W przypadku jakiegokolwiek sprzeczności lub niespójności między jakimkolwiek przepisem niniejszej ustawy lub jakiegokolwiek zarządzenia lub zawiadomienia wydanego na jego podstawie jakiegokolwiek przepisu jakiegokolwiek ustawy innej niż Ustawa o konwencjach konsularnych, wówczas przepis niniejszej ustawy lub zarządzenia lub zawiadomienia wydanego na jej podstawie ma pierwszeństwo, a przepis tej ustawy, w zakresie konfliktu lub niespójności, nie ma mocy.

Tłumaczenie z języka angielskiego: Antoni Palasz (student na kierunku prawo na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, seminarzysta w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego, członek Studenckiego Koła Naukowego Obrotu Prawnego z Zagranicą na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie)

Weryfikacja tłumaczenia i konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Ustawy konsularne Singapuru

Ustawa o stosunkach dyplomatycznych i konsularnych z 2005 roku

Ustawa o urzędnikach dyplomatycznych i konsularnych (przysięgi i opłaty) z 1968 roku

Ustawa o stosunkach dyplomatycznych i konsularnych z 2005 roku

Ustawa dotycząca przywilejów i immunitetów dyplomatycznych oraz konsularnych, a także innych kwestii z tym związanych (z 1 maja 2005 roku).⁴⁵

CZĘŚĆ 1

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

1. Krótki tytuł

Niniejsza ustawa nosi tytuł: „Ustawa z 2005 roku o stosunkach dyplomatycznych i konsularnych”.

2. Interpretacja

W niniejszej ustawie, o ile z kontekstu nie wynika inaczej:

„Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych” oznacza Konwencję wiedeńską o stosunkach dyplomatycznych przyjętą w 1961 roku przez Konferencję Narodów Zjednoczonych w sprawie stosunków i immunitetów dyplomatycznych, której angielski tekst zamieszczono w Załączniku Pierwszym;

„Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych” oznacza Konwencję wiedeńską o stosunkach konsularnych przyjętą

w 1963 roku przez Konferencję Narodów Zjednoczonych w sprawie stosunków konsularnych, której angielski tekst zamieszczono w Załączniku Drugim.

CZĘŚĆ 2

STOSUNKI DYPLMATYCZNE

3. Zastosowanie Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych

(1) Z zastrzeżeniem niniejszego artykułu oraz Art. 6, artykuły: 1, 22, 23, 24 oraz 27 do 40 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych obowiązują w Singapurze.

(2) W przepisach Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, o których mowa w ust. (1):

(a) Odniesienie do funkcjonariuszy państwa przyjmującego obejmuje również każdego funkcjonariusza policji oraz każdą osobę uprawnioną do wejścia do jakiegokolwiek miejsca na podstawie obowiązujących przepisów prawa pisemnego; oraz

(b) odniesienie do obywatela państwa przyjmującego oznacza obywatela Singapuru.

(3) Do celów Art. 32 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, zrzeczenie się immunitetu przez szefa misji dyplomatycznej dowolnego państwa lub osobę tymczasowo pełniącą funkcje szefa takiej misji, traktowane jest jako zrzeczenie się immunitetu przez to państwo.

⁴⁵ Diplomatic and Consular Relation Act 2005, The Statutes of the Republic of Singapore – Niniejsza wersja zrewidowana uwzględnia wszystkie zmiany wprowadzone do dnia 1 grudnia 2021 r. i wchodzi w życie 31 grudnia 2021 r.

CZĘŚĆ 3

STOSUNKI KONSULARNE

4. Stosowanie Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych

(1) Z zastrzeżeniem niniejszego artykułu oraz Art. 6, następujące postanowienia Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych obowiązują w Singapurze: Art. 1, 5, 15 i 17; ust. 1, 2 i 4 Art. 31; Art. 32, 33, 35 i 39; ust. 1 i 2 Art. 41; Art. 43, 44, 45 oraz 48–54; ust. 2 i 3 Art. 55; ust. 2 Art. 57; ust. 1, 2 i 3 Art. 58; oraz Art. 60, 61, 62, 66, 67, 70 i 71.

(2) W postanowieniach Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, o których mowa w ust. (1):

(a) odniesienie do władz państwa przyjmującego obejmuje również odniesienie do każdego funkcjonariusza policji oraz każdej innej osoby, która na podstawie obowiązujących przepisów prawa pisemnego jest uprawniona do wejścia do jakichkolwiek pomieszczeń;

(b) odniesienie do poważnego przestępstwa oznacza przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności wynoszącą co najmniej 5 lat lub karą surowszą;

(c) odniesienie do obywatela państwa przyjmującego oznacza obywatela Singapuru.

(3) W ust. 2 Art. 17 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych odniesienie do przywilejów i immunitetów przyznanych na podstawie zwyczajowego prawa międzynarodowego lub umów międzynarodowych oznacza przywileje i immunitety nadane zgodnie z Ustawą o organizacjach międzynarodowych (Immunitety i Przywileje) z 1948 roku.

(4) W Art. 44 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych odniesienia do spraw związanych z wykonywaniem funkcji członków urzędu konsularnego oznaczają sprawy związane z wykonywaniem

funkcji konsularnych przez urzędników lub pracowników konsularnych.

(5) Na potrzeby Art. 45 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, jak również stosowania tego artykułu zgodnie z Art. 58 tej Konwencji, zrzeczenie się traktuje się jako dokonane przez państwo, jeżeli zostało wyrażone przez szefa misji dyplomatycznej tego państwa, osobę tymczasowo pełniącą jego funkcję lub — w przypadku braku takiej misji — przez szefa urzędu konsularnego tego państwa.

(6) Odniesienie w Art. 57 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych do przywilejów i immunitetów przewidzianych w rozdziale II tej Konwencji oznacza przywileje i immunitety określone w sekcji II tego rozdziału.

(7) Odniesienie w Art. 70 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych do zasad prawa międzynarodowego regulujących stosunki dyplomatyczne oznacza Część 2 niniejszej ustawy.

5. Uprawnienia urzędników konsularnych w zakresie mienia osób zmarłych znajdującego się w Singapurze

(1) Z zastrzeżeniem ust. (2), w przypadku gdy:

(a) każda osoba będąca obywatelem państwa, do której stosuje się niniejszy artykuł (zwana dalej w tym artykule „osobą zainteresowaną”):

(i) została wskazana jako wykonawca testamentu osoby zmarłej rozporządzającej majątkiem w Singapurze; lub

(ii) która w inny sposób może być uprawniona do uzyskania postanowienia o stwierdzeniu nabycia prawa do dysponowania majątkiem osoby zmarłej w Singapurze;

(b) urzędnik konsularny tego państwa wystąpił do sądu z wnioskiem o przyznanie prawa do zarządzania spadkiem zmarłego;

(c) sąd stwierdzi, że osoba zainteresowana nie zamieszkuje w Singapurze; oraz

(d) nie został złożony żaden wniosek o wydanie takiego postanowienia ani przez osobę zainteresowaną, ani przez żadną inną osobę należycie umocowaną do działania w jej imieniu,

sąd wyda postanowienie o zarządzie spadkiem na rzecz urzędnika konsularnego, tak jakby był należycie umocowany przez osobę zainteresowaną zgodnie z pkt (d).

(2) Sąd może, według własnego uznania, odroczyć wydanie postanowienia na podstawie ust. (1) na taki okres, jaki uzna za stosowny, uwzględniając okoliczności danej sprawy.

(3) Ust. (4) i (5) mają zastosowanie, gdy osoba zainteresowana nie zamieszkuje w Singapurze i:

(a) jest uprawniona do otrzymania wypłaty lub przekazania jakichkolwiek środków pieniężnych lub składników majątku:

(i) z tytułu jakiegokolwiek udziału w majątku osoby zmarłej; lub

(ii) które przechodzą na nią po śmierci jakiegokolwiek osoby;

(b) jest uprawniona do otrzymania jakichkolwiek kwot należnych z chwilą śmierci jakiegokolwiek osoby; lub

(c) jest osobą, której jakiekolwiek środki pieniężne lub składniki majątku wchodzące w skład spadku po osobie zmarłej mogą zostać wypłacone lub przekazane na podstawie jakiegokolwiek przepisu prawnego dopuszczającego taką wypłatę lub przekazanie bez konieczności uzyskania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

(4) Urzędnik konsularny państwa, którego obywatelem jest osoba zainteresowana, posiada takie samo prawo i uprawnienie do odbioru oraz do udzielenia ważnego pokwitowania za wszelkie pieniądze lub mienie, o których mowa w ust. (3), znajdujące się w Singapurze, jak gdyby był należycie

umocowany pełnomocnictwem do działania w imieniu tej osoby.

(5) Niezależnie od ust. (4), żadna osoba nie jest upoważniona ani zobowiązana na jego podstawie do wypłaty lub przekazania jakichkolwiek pieniędzy lub mienia urzędnikowi konsularnemu, jeżeli wie, że inna osoba w Singapurze została wyraźnie upoważniona do odbioru tych pieniędzy lub tego mienia w imieniu osoby zainteresowanej.

(6) Postanowienie o zarządzie majątkiem wydane na podstawie niniejszego artykułu może zostać wydane urzędnikowi konsularnemu, z podaniem jego oficjalnego tytułu, oraz jego następcom prawnym, a w przypadku wydania takiego postanowienia:

(a) funkcja administratora, wraz z przysługującymi jej prawami, obowiązkami i odpowiedzialnością z nią związanymi (w tym odpowiedzialnością wynikającą z poręczenia administracyjnego), przechodzi na osobę pełniącą urząd w danym czasie i zostaje na nią nałożona; oraz

(b) nie jest wymagane wydanie nowego postanowienia wyłącznie z powodu śmierci lub opróżnienia urzędu osoby, której postanowienie zostało wydane lub powierzone.

(7) Ust. (6) nie narusza żadnych ograniczeń zawartych w postanowieniu o zarządzie ani uprawnienia sądu do jego uchylenia.

(8) Niezależnie od artykułu 6 ust. 2 Ustawy o spadkach i zarządzie spadkiem z 1934 roku (który stanowi, że w przypadku małoletniości lub ustanowienia interesu dożywotniego postanowienie o zarządzie spadkiem musi zostać wydane korporacji powierniczej lub co najmniej dwóm osobom fizycznym):

(a) postanowienie o zarządzie spadkiem może w każdym przypadku zostać wydane na mocy niniejszego artykułu wyłącznie urzędnikowi konsularnemu; oraz

(b) Art. 6 ust. 4 tej ustawy (który przewiduje wyznaczenie dodatkowych wykonawców testamentu w przypadku małoletniości lub interesu dożywotniego) nie ma zastosowania, jeżeli istniejący wykonawca testamentu jest urzędnikiem konsularnym wyznaczonym na mocy niniejszego artykułu.

(9) Bez uszczerbku dla Art. 29 ust. 3 Ustawy o spadkach i zarządzie spadkiem z 1934 r. (który umożliwia sądowi lub rejestrowi Sądu ds. Rodziny odstąpienie od wymogu ustanowienia poręczyteli w celu zabezpieczenia obowiązków administratora w określonych przypadkach), w przypadku wydania przez urzędnika konsularnego postanowienia o zarządzie spadkiem na podstawie niniejszego artykułu nie wymaga się ustanowienia poręczyteli dla zabezpieczenia obowiązków administratora.

(10) [zmieniony za 27.2014] Niniejszy artykuł nie narusza przepisów artykułów 59, 60 i 61 Ustawy o spadkach i zarządzie spadkiem z 1934 r.

(11) Niezależnie od artykułu 4 ust. 1, urzędnikowi konsularnemu nie przysługuje żaden przywilej ani immunitet w odniesieniu do:

(a) jakiegokolwiek działania podjętego na podstawie uprawnień przyznanych temu urzędnikowi na mocy niniejszego artykułu lub Art. 59 Ustawy o spadkach i zarządzie spadkiem z 1934 r.; lub

(b) jakiegokolwiek dokumentu, który znajduje się tymczasowo w jego posiadaniu i odnosi się do takiego działania.

(12) Minister może, w drodze zarządzenia ogłoszonego w *Gazette* (Dzienniku Urzędowym), postanowić, że niniejszy artykuł ma zastosowanie do dowolnego wskazanego w nim państwa, z którym zawarto konwencję konsularną obejmującą zagadnienia określone w niniejszym artykule.

(13) Każde zarządzenie wydane na podstawie ust. (12) musi niezwłocznie zostać

przedłożone Parlamentowi po jego publikacji w *Gazette*.

(14) W niniejszym artykule określenie „urzędnik konsularny” oznacza konsula generalnego, konsula, wicekonsula lub agenta konsularnego reprezentującego państwo, któremu udzielono exequatur lub tymczasowego bądź innego rodzaju upoważnienia do wykonywania funkcji konsularnych.

CZĘŚĆ 4

POSTANOWIENIA OGÓLNE

6. Przywileje i immunitety

(1) Jeżeli Minister uzna, że przywileje i immunitety przyznane misji dyplomatycznej Singapuru w jakimkolwiek państwie lub osobom powiązanim z tą misją są mniej korzystne niż przywileje i immunitety nadane w Części 2 misji dyplomatycznej tego państwa lub osobom z nią powiązanym, Minister może, według własnego uznania cofnąć w całości lub w części te przywileje i immunitety wobec tej misji lub osób z nią powiązanych, w drodze zarządzenia ogłoszonego w *Gazette*.

(2) Jeżeli Minister uzna, że przywileje i immunitety przyznane urzędowi konsularnemu Singapuru w jakimkolwiek państwie lub osobom powiązanim z tym urzędem są mniej korzystne niż przywileje i immunitety nadane w Części 3 urzędowi konsularnemu tego państwa lub osobom z nim powiązanym, Minister może, według własnego uznania, w drodze zarządzenia ogłoszonego w *Gazette*, cofnąć w całości lub w części te przywileje i immunitety wobec wszystkich lub niektórych urzędów konsularnych tego państwa lub osób z nimi powiązanych.

(3) Minister może, w drodze zarządzenia ogłoszonego w *Gazette*, rozszerzyć dowolny przywilej lub immunitet przewidziany w Części 2 lub 3 na taką osobę lub kategorię osób, według własnego uznania.

(4) Każde zarządzenie wydane na podstawie niniejszego Art. musi zostać przedłożone Parlamentowi niezwłocznie po jego ogłoszeniu w *Gazette*.

7. Dowód

Zaświadczenie wydane przez Ministra lub w jego imieniu stanowi rozstrzygający dowód w kwestii uprawnień danej osoby do przywilejów i immunitetów wynikających z niniejszej ustawy.

8. Rozporządzenia

(1) Minister może wydawać takie rozporządzenia, jakie uzna za niezbędne lub celowe dla realizacji celów niniejszej ustawy.

(2) Wszelkie rozporządzenia wydane na podstawie niniejszego artykułu muszą zostać przedłożone Parlamentowi niezwłocznie po ich ogłoszeniu w *Gazette*.

Ustawa o urzędnikach dyplomatycznych i konsularnych (przysięgi i opłaty) z 1968 roku

UKŁAD SEKCJI

1. Krótki tytuł
2. Interpretacja
3. Uprawnienia w zakresie przysięg i czynności notarialnych za granicą
4. Uprawnienie do ustalania opłat
5. **Udostępnianie tabeli opłat do wglądu**
6. Zawyżone lub niewłaściwe opłaty
7. Przestępstwa
8. Kary
9. Zachowanie w mocy czynności dokonanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy
10. Zgoda Prokuratora Generalnego
11. Postępowanie karne

Ustawa regulująca administrowanie przysięgami i pobór opłat przez urzędników dyplomatycznych i konsularnych (z 6 stycznia 1968 r.).⁴⁶

1. Krótki tytuł

Niniejsza ustawa nosi tytuł „Ustawa o urzędnikach dyplomatycznych i konsularnych (Przysięgi i Opłaty) z 1968 roku”.

2. Interpretacja

W niniejszej ustawie, o ile z kontekstu nie wynika inaczej:

„affidavit” obejmuje każde pisemne potwierdzenie, oświadczenie ustawowe lub inne, uznanie, przesłuchanie oraz honorowe oświadczenie lub zapewnienie.

„urzędnik konsularny” obejmuje każdego konsula generalnego, konsula, wicekonsula, prokonsula oraz agenta konsularnego Singapuru;

„urzędnik dyplomatyczny” obejmuje każdego ambasadora, wysokiego komisarza, ministra, chargé d'affaires, zastępcę wysokiego komisarza, sekretarza i attaché misji dyplomatycznej Singapuru;

„przysięga” obejmuje również potwierdzenie, oświadczenie i zapewnienie.

3. Uprawnienia w zakresie przysięg i czynności notarialnych za granicą

(1) Każdy urzędnik dyplomatyczny i konsularny wykonujący swoje funkcje poza Singapurem może w danym państwie:

(a) przyjmować wszelkie przysięgi lub oświadczenia;

(b) przyjmować wszelkie pisemne oświadczenia złożone pod przysięgą; i

(c) dokonywać wszelkich czynności notarialnych, które każdy notariusz publiczny może wykonywać w Singapurze,

⁴⁶ Diplomatic and Consular Officers (Oaths and Fees) Act 1966, The Statutes of the Republic of Singapore.

a każda przysięga, przyrzeczenie, affidavit i czynność notarialna dokonana, złożona lub przeprowadzona przez albo w obecności takiej osoby będzie mieć taką samą moc prawną, jak gdyby została dokonana, złożona lub przeprowadzona przez lub wobec właściwego organu w Singapurze.

(2) Każdy dokument, na którym lub do którego została przytwierdzona lub odcisnięta pieczęć oraz złożony podpis osoby uprawnionej na mocy niniejszego artykułu do przyjmowania przysięgi lub oświadczenia pod przysięgą, potwierdzający dokonanie przysięgi, oświadczenia, affidavit lub czynności notarialnej przed tą osobą, jest dopuszczony jako dowód bez konieczności udowadniania, że pieczęć lub podpis należą do tej osoby lub że osoba ta posiada stosowny status urzędowy.

(3) Prezydent może wskazać w drodze zarządzenia, że postanowienia ustępu (2) dotyczące dowodu z czynności notarialnych dokonanych przez urzędników dyplomatycznych i konsularnych Singapuru poza jego granicami mają także zastosowanie do czynności notarialnych dokonanych przez inne osoby wskazane w tym zarządzeniu, będące członkami służby dyplomatycznej, konsularnej lub innej służby zagranicznej państwa, które na podstawie porozumienia z Prezydentem zobowiązało się reprezentować interesy Singapuru w kraju lub miejscu, w którym Singapur nie posiada swoich przedstawicieli dyplomatycznych ani konsularnych.

(4) Na potrzeby niniejszego artykułu, „przysięga” obejmuje każdą przysięgę wymaganą na mocy Konstytucji, o ile zostanie ona złożona przed urzędnikiem dyplomatycznym lub konsularnym będącym obywatelem Singapuru.

4. Uprawnienia do ustalania opłat

Minister może, w drodze zarządzenia ogłoszonego w *Gazette* (Dzienniku Urzędowym):

(a) ustalić wysokość opłat pobieranych za wszelkie czynności lub sprawy wykonywane w ramach pełnienia obowiązków służbowych przez urzędnika dyplomatycznego lub konsularnego, któremu powierzono wykonywanie obowiązków konsularnych; oraz

(b) określić sposób, w jaki opłaty te mogą być pobierane, rozliczane, wykorzystywane lub umarzane.

5. Udostępnianie tabeli opłat do wglądu

Każdy urzędnik dyplomatyczny i konsularny wykonujący obowiązki konsularne jest zobowiązany do udostępnienia wszelkich obowiązujących zarządzeń wydanych na podstawie artykułu 4 w widocznym miejscu w swoim biurze oraz do umożliwienia każdej zainteresowanej osobie zapoznania się z nimi w rozsądnym czasie.

6. Zawyżone lub niewłaściwe opłaty

(1) Z zastrzeżeniem wszelkich zarządzeń wydanych na podstawie artykułu 4, urzędnik dyplomatyczny lub konsularny wykonujący obowiązki konsularne nie może żądać ani przyjmować żadnej opłaty ani wynagrodzenia za jakiegokolwiek działania, czynności lub usługi wykonane w ramach obowiązków służbowych.

(2) Każdy urzędnik dyplomatyczny lub konsularny, który postępuje niezgodnie z ustępem (1), popełnia przestępstwo, bez uszczerbku dla jakiegokolwiek innej odpowiedzialności.

7. Przestępstwa

Każda osoba, która:

(a) składa fałszywe oświadczenie w jakiegokolwiek przysiędze lub affidavit złożonym zgodnie z przepisami niniejszej ustawy;

(b) podrabia lub w sposób oszukańczy zmienia pieczęć lub podpis osoby uprawnionej na mocy niniejszej ustawy do przyjmowania przysięgi; lub

(c) przedstawia jako dowód lub w inny sposób wykorzystuje affidavit zawierające podrobioną, sfalszowaną lub w sposób oszukańczy zmienioną pieczęć lub podpis, wiedząc o tym, że pieczęć lub podpis zostały podrobione, sfalszowane lub nieuczciwie zmienione,
popęlnia przestępstwo.

8. Kary

Każda osoba, która dopuści się przestępstwa, podlega karze grzywny nieprzekraczającej 5000 dolarów lub karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie.

9. Zachowanie w mocy czynności dokonanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy

Każda przysięga, oświadczenie, affidavit oraz czynność notarialna dokonana, złożo-

na lub wykonana przed urzędnikiem dyplomatycznym lub konsularnym sprawującym swoje funkcje w jakimkolwiek państwie lub miejscu poza Singapurem przed dniem 6 stycznia 1969 r. będzie uznawana za dokonaną, złożoną lub wykonaną zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy.

10. Zgoda Prokuratora Generalnego

Wszczęcie postępowania karnego w związku z jakimkolwiek przestępstwem określonym w niniejszej ustawie wymaga zgody Prokuratora Generalnego.

11. Postępowanie karne

Każde przestępstwo określone w niniejszej ustawie może, z zastrzeżeniem artykułu 10, być zbadane, rozpatrzone, osądzone i ukarane w Singapurze w taki sam sposób i w takim samym zakresie, jak gdyby zostało popełnione na terytorium Singapuru.

Tłumaczenie z języka angielskiego: mgr Sonia Oksytiuk (absolwentka Podypłomowych Studiów Prawa Międzynarodowego i Służby Zagranicznej na Uniwersytecie Warszawskim)

Weryfikacja tłumaczenia i konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

Ustawa o statusie konsułów na Tonga

Ustawa Królestwa Tonga o stosunkach konsularnych z 1970 r.⁴⁷

Sekcje:

1. Skrócony tytuł, interpretacja
2. Zastosowanie Konwencji wiedeńskiej
3. Ograniczenie przywilejów i immunitetów
4. Umowy warunkujące dodatkowe, lub zredukowane immunitety
5. Jurysdykcja cywilna dotycząca służby na pokładzie statku, lub statku powietrznego
6. Jurysdykcja w sprawie przestępstw popełnionych na statkach
7. Zatrzymanie na statku za przewinienia dyscyplinarne
8. Obywatelstwo dzieci urzędników konsularnych itp.
9. Zwrot cła za oleje węglowodorowe
10. Pierwszeństwo telekomunikacji
11. Prawo przedstawicieli dyplomatycznych i urzędników konsularnych do odbierania przysięgi oraz do dokonywania czynności notarialnych w niektórych przypadkach
12. Dowody
13. Przywileje i immunitety przysługujące niektórym funkcjonariuszom Wspólnoty Narodów i Irlandii
14. Urzędnicy konsularni Wspólnoty Narodów i Irlandii
15. Zamówienia
16. Stosowanie niektórych postanowień Konwencji wiedeńskiej o dyplomacji

Kontakty

Ustawa implementująca Konwencję wiedeńską o stosunkach konsularnych i wydana dla celów z tym związanych. Wejście w życie: 22 grudnia 1970.

1. Skrócony tytuł, interpretacja

(1) Niniejsza ustawa może być cytowana jako Ustawa o stosunkach konsularnych.

(2) Dla celów sekcji 5,6 lub 7 niniejszej ustawy, statek, a dla celów sekcji 5 statek powietrzny, będzie traktowany jako należący do państwa w takich okolicznościach, jakie mogą zostać określone w rozporządzeniu wydanym na mocy tej sekcji, okoliczności mogą być określane w odniesieniu do różnych państw i typów statków i statków powietrznych.

2. Zastosowanie Konwencji Wiedeńskiej

(1) Z zastrzeżeniem sekcji 3 i 4(2) niniejszej Ustawy, postanowienia zawarte w Załączniku 1 (będące artykułami lub częściami artykułów Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych podpisanej w 1963 r.) mają moc prawną w Królestwie Tonga i w tym celu będą interpretowane zgodnie z podsekcjami (2) do (10) niniejszej sekcji; W tych postanowieniach:

- „organy Państwa przyjmującego” należy interpretować jako obejmujące każdego funkcjonariusza policji i każdą osobę posiadającą uprawnienia do wejścia na teren na jakiegokolwiek nieruchomości na mocy jakiegokolwiek aktu prawnego;
- „ciężkie przestępstwo” należy interpretować jako każde przestępstwo karane (przy pierwszym skazaniu) karą pozba-

⁴⁷ Laws of Kingdom of Tonga, chapter 52.06.

Revised Edition 2016.

- wienia wolności na okres do 5 lat lub karą surowszą;
- „Ministerstwo Spraw Zagranicznych” należy rozumieć jako ministerstwo Rządu Tonga;
 - „obywatel Państwa przyjmującego” należy rozumieć jako obywatela Tonga w rozumieniu Ustawy o obywatelstwie.
- (3) Odniesienie w ust. 2 artykułu 17 do przywilejów i immunitetów przyznanych na mocy zwyczajowego prawa międzynarodowego lub umów międzynarodowych należy rozumieć jako odniesienie do przywilejów i immunitetów przyznanych na mocy ustawy o przywilejach dyplomatycznych.
- (4) Odniesienia w Art. 44 do spraw związanych z wykonywaniem funkcji członków urzędu konsularnego należy rozumieć jako odniesienia do spraw związanych z wykonywaniem funkcji konsularnych przez urzędników lub pracowników konsularnych.
- (5) Dla celów Art. 45 oraz tego artykułu w zw. z Art. 58 zrzeczenie się uważa się za wyrażone przez państwo, jeżeli zostało ono wyrażone przez szefa misji dyplomatycznej tego państwa w Tonga lub osobę pełniącą w danym momencie funkcję szefa takiej misji, a w przypadku braku takiej misji – przez kierownika właściwego urzędu konsularnego.
- (6) Art. 48 nie ma wpływu na żadną umowę zawartą między Królestwem a jakimkolwiek innym Państwem przed wejściem w życie niniejszej Ustawy i nie jest traktowany jako uniemożliwiający zawarcie takiej umowy po wejściu w życie niniejszej Ustawy.
- (7) Artykuły 50, 51, 52, 54, 62 i 67 należy interpretować jako przyznające wszelkie przywileje lub immunitety, których przyznanie jest wymagane.
- (8) Odniesienie w Art. 57 do przywilejów i immunitetów przewidzianych w rozdzia-

le II należy interpretować jako odnoszące się do tych przewidzianych w sekcji II tego rozdziału.

(9) Odniesienie w artykule 70 do zasad prawa międzynarodowego dotyczących stosunków dyplomatycznych należy interpretować jako odniesienie do postanowień ustawy o przywilejach dyplomatycznych.

(10) Odniesienia w artykule 71 do dodatkowych przywilejów i immunitetów, które mogą być przyznane przez państwo przyjmujące lub do przywilejów i immunitetów o ile są one przyznawane przez państwo przyjmujące należy interpretować jako odnoszące się do takich przywilejów i immunitetów, jakie mogą zostać określone przez gabinet w drodze rozporządzenia.

3. Ograniczenie przywilejów i immunitetów

Jeżeli wedle Jego Królewskiej Mości przywileje i immunitety przyznane urzędowi konsularnemu Królestwa na terytorium jakiegokolwiek innego państwa lub osobom związanym z urzędem konsularnym Królestwa są mniejsze od tych, które na mocy niniejszej Ustawy przyznane są urzędowi konsularnemu innego Państwa lub osobom związanym z takim urzędem, gabinet może w drodze zarządzenia cofnąć te przywileje i immunitety przyznane wszystkim lub niektórym urzędom konsularnym lub osobom z nim związanym, które uzna za stosowne.

4. Porozumienia przewidujące dodatkowe lub ograniczone przywileje i immunitety

(1) W przypadku, gdy jakkolwiek umowa, zawarta przed lub po uchwaleniu niniejszej Ustawy, między Królestwem a jakimkolwiek innym Państwem, lub która rozciąga się na Królestwo, przewiduje dla urzędów konsularnych i osób z nimi związanych przywileje i immunitety, których nie przyznano im na mocy innych postanowień

niniejszej Ustawy, Gabinet może w drodze zarządzenia wykonywać, w odniesieniu do urzędów konsularnych tego Państwa i osób z nimi związanych, uprawnienia określone w Załączniku 2 do niniejszej Ustawy w zakresie, w jakim może być to konieczne do wprowadzenia w życie tej umowy.

(2) Jeżeli jakakolwiek umowa, zawarta przed lub po uchwaleniu niniejszej Ustawy pomiędzy Królestwem a jakimkolwiek innym Państwem, lub która rozciąga się na Królestwo przewiduje, dla urzędów konsularnych i osób z nimi powiązanych, niektóre, ale nie wszystkie przywileje i immunitety przyznane im przez inne postanowienia niniejszej Ustawy, Gabinet może zarządzeniem przewidzieć wyłączenie, w odniesieniu do urzędów konsularnych tego Państwa i osób z nimi powiązanych, jakichkolwiek przywilejów i immunitetów, które nie są przewidziane w umowie.

5. Jurysdykcja cywilna w sprawach dotyczących świadczenia usług na pokładzie statku lub samolotu

Rada Ministrów może zarządzeniem wprowadzić przepisy wyłączające lub ograniczające jurysdykcję dowolnego sądu w Królestwie w zakresie rozpatrywania postępowań dotyczących wynagrodzenia lub jakiegokolwiek umowy o świadczenie usług kapitana lub dowódcy lub członka załogi statku lub samolotu należącego do państwa określonego w zarządzeniu, z wyjątkiem przypadku, gdy urzędnik konsularny tego państwa został powiadomiony o zamiarze powołania się na jurysdykcję tego sądu i nie wniósł sprzeciwu w terminie określonym w zarządzeniu lub na podstawie zarządzenia.

6. Jurysdykcja w sprawach przestępstw popełnionych na pokładzie statku

(1) Rada Ministrów może zarządzeniem ustanowić przepisy zapewniające,

że w przypadku, gdy kapitan lub członek załogi dopuści się przestępstwa na pokładzie statku, a statek należy do państwa określonego w zarządzeniu, postępowanie w sprawie przestępstwa wszczętego w inny sposób niż na wniosek lub za zgodą urzędnika konsularnego tego państwa nie będzie prowadzone przez żaden sąd w Królestwie, chyba że:

(a) zarzuca się, że przestępstwo zostało popełnione przez osobę lub przeciwko osobie, która jest obywatelem Tonga, lub przeciwko osobie innej niż kapitan albo członek załogi

(b) przestępstwo dotyczy spokoju lub bezpieczeństwa portu lub prawa dotyczącego ochrony bezpieczeństwa życia na morzu, zdrowia publicznego, zanieczyszczenia olejami, telegrafii bezprzewodowej, imigracji lub ceł lub jest innego rodzaju przestępstwem określonym w zarządzeniu;

(c) przestępstwo jest przestępstwem objętym definicją "ciężkiego przestępstwa" w artykule 2(2) niniejszej ustawy.

(2) Dla celów niniejszego artykułu przestępstwo które ma wpływ na mienie jakiegokolwiek osoby, uważa się za popełnione przeciwko niej.

(3) Na potrzeby niniejszego artykułu, każdy dokument, podpisany przez lub w imieniu urzędnika konsularnego i stwierdzający że wnioskował on o wszczęcie postępowania lub wyraził na nie zgodę, stanowi wystarczający dowód tego faktu, chyba że wykazano inaczej.

7. Zatrzymanie na pokładzie statku za wykroczenia dyscyplinarne

Gabinet w drodze zarządzenia może wyznaczyć dowolne Państwo na potrzeby niniejszego artykułu; a jeśli państwo zostanie w ten sposób wyznaczone, członek załogi statku należącego do tego państwa, który jest zatrzymany w areszcie na pokładzie za wykroczenie dyscyplinarne, nie będzie

uważany za zatrzymanego bezprawnie, chyba że:

(a) jego zatrzymanie jest niezgodne z prawem w świetle prawa tego Państwa lub warunki zatrzymania są nieludzkie lub niesłusznie dotkliwe; lub

(b) istnieje uzasadniona podstawa, aby sądzić, że jego życie lub wolność będą zagrożone z powodu rasy, narodowości, poglądów politycznych lub religii w jakimkolwiek kraju do którego prawdopodobnie płynie statek.

8. Obywatelstwo dzieci urzędników konsularnych itp.

(1) Osoba urodzona w Królestwie w dowolnym momencie po wejściu w życie niniejszego artykułu nie będzie obywatelem Tonga z urodzenia, jeśli jest dzieckiem osoby, która w tym czasie

(a) pełniła służbę w Królestwie jako członek urzędu konsularnego dowolnego Państwa; i

(b) była obywatelem tego Państwa; chyba że jej ojciec był wówczas poddanym Tonga.

(2) W niniejszym artykule „członek urzędu konsularnego” ma takie samo znaczenie, jakie na mocy artykułu 1 w Załączniku 1 do niniejszej ustawy z wyjątkiem tego, że nie obejmuje ono honorowego urzędnika konsularnego ani, w przypadku gdy urzędem konsularnym jakiegokolwiek Państwa kieruje honorowy urzędnik konsularny, żadnego członka urzędu, który nie pełni służby w pełnym wymiarze czasu pracy na rzecz tego państwa.

9. Zwrot cła za oleje węglowodorowe

(1) Premier może upoważnić Ministra właściwego do spraw skarbowych i organy celne do podjęcia, jeśli uznają to za stosowne, ustaleń w celu zabezpieczenia zwrotu cła zapłaconego od olejów węglowodorowych, które są:

(a) nabyte w Królestwie; i

(b) użyte w takim celu, który w przypadku przewozu wymaga zwolnienia z cła udzielonego na podstawie Art. 50 załącznika nr 1 do tej ustawy albo na podstawie zarządzenia, o którym mowa w Art. 4 ust. 1 tej ustawy.

(2) Wszelkie ustalenia dokonane na podstawie niniejszego paragrafu mogą nakładać warunki, na jakich ma zostać dokonany zwrot pieniędzy.

(3) Wszelkie kwoty zwrócone na mocy ustaleń zawartych w niniejszym artykule podlegają pokryciu:

(a) jeśli ustaleń dokonuje Premier, ze środków przekazanych przez Parlament;

(b) jeżeli ustalenia są dokonywane przez Ministra odpowiedzialnego za dochody lub organy celne, ze środków znajdujących się na rachunku ogólnym Ministerstwa Dochodów.

10. Pierwszeństwo telekomunikacji

Żadne postanowienie sekcji 6 Ustawy Telegraficznej, ani akty wydane na podstawie Art. 3 tej ustawy, nie mogą sprzeciwiać się nadaniu pierwszeństwa wiadomościom od urzędników konsularnych i odpowiedziom na nie, w zakresie, w jakim może to być konieczne do nadania mocy prawnej porozumieniu zawartemu przed lub po uchwaleniu niniejszej Ustawy pomiędzy Królestwem a jakimkolwiek innym Państwem.

11. Prawo przedstawicieli dyplomatycznych i urzędników konsularnych do odbierania przysięgi oraz dokonywania czynności notarialnych w określonych przypadkach

(1) Przedstawiciel dyplomatyczny lub urzędnik konsularny dowolnego państwa może, jeżeli jest upoważniony na mocy przepisów tego Państwa odbierać przysięgi, oświadczenia pod przysięgą i dokonywać czynności notarialnych:

(a) wymagane przez osobę do wykorzystania w tym Państwie lub na mocy jego przepisów; lub

(b) w inny sposób wymagane przez obywatela tego Państwa, ale nie do użytku w Królestwie, chyba że podlegają one prawu innego państwa.

(2) Rada Ministrów może zarządzeniem wyłączyć lub ograniczyć postanowienia poprzedniego ustępu w odniesieniu do agentów dyplomatycznych lub urzędników konsularnych dowolnego Państwa, jeśli uzna, że na terytorium tego Państwa agenci dyplomatyczni lub urzędnicy konsularni Królestwa nie są uprawnieni do pełnienia funkcji odpowiadającej charakterowi i zakresowi tych przewidzianych na mocy tego ustępu.

(3) W niniejszym artykule „agent dyplomatyczny” oznacza szefa misji dyplomatycznej danego państwa lub członka personelu dyplomatycznego takiej misji.

12. Dowody

Jeżeli w jakimkolwiek postępowaniu pojawia się kwestia, czy dana osoba jest na mocy niniejszej ustawy uprawniona do korzystania z jakichkolwiek przywilejów lub immunitetów, zaświadczenie wydane przez Premiera lub z jego upoważnienia, stwierdzające jakikolwiek fakt związany z tym pytaniem, stanowi rozstrzygający dowód tego faktu.

13. Przywileje i immunitety niektórych urzędników Wspólnoty Narodów i Irlandii

(1) Gabinet może w drodze zarządzenia:

(a) osobom pracującym w służbie Rządu dowolnego kraju Wspólnoty Narodów lub Republiki Irlandii (innym niż te, którym immunitet przyznano na mocy niniejszej Ustawy) piastującym takie urzędy lub stanowiska, jakie mogą zostać określone w zarządzeniu, będących urzędami lub

stanowiskami, które w opinii Jego Królewskiej Mości wiążą się z wykonywaniem obowiązków, które w zasadzie odpowiadają tym, które w przypadku obcego państwa suwerennego byłyby wykonywane przez urzędnika konsularnego;

(b) osobie tymczasowo uznawanej przez Rząd Jego Królewskiej Mości stanowisko głównego przedstawiciela w Królestwie dowolnego państwa lub prowincji dowolnego kraju Wspólnoty Narodów lub Republiki Irlandii (w niniejszej sekcji określanego jako „przedstawiciel państwa”);

(c) członkom personelu osób pełniących funkcję wymienionym w poprzednich akapitach;

nadać wszelkie immunitety i przywileje, które są przyznawane lub mogą być przyznane na mocy niniejszej ustawy, a zarządzenie może przewidywać rozszerzenie, w odniesieniu do pomieszczeń, archiwów urzędowych, korespondencji, dokumentów i majątku osobistego osób, którym są lub mogą zostać przyznane immunitety i przywileje na mocy niniejszej sekcji, a także w odniesieniu do wszelkich pobieranych przez nie opłat i należności, postanowień artykułów 31-39 i 51 wspomnianych w Załączniku 1.

Zarządzenie Rady wydane na mocy niniejszego artykułu może wyłączyć z wszelkich immunitetów i przywilejów przez niego nadawanych osoby przebywające na stałe, lub mające miejsce zamieszkania w Królestwie lub objęte definicją „obywatela Państwa przyjmującego” określoną w artykule 2(2) lub jakąkolwiek kategorię takich osób.

(2) Rada Ministrów może zarządzeniem wykonywać w stosunku do każdej osoby, o której mowa w ust. (1) niniejszego artykułu, oraz w stosunku do jej pomieszczeń urzędowych, miejsca zamieszkania i środków komunikacji, uprawnienia określone w załączniku nr 2 do tej ustawy.

(3) Niezależnie od postanowień poprzednich podpunktów:

(a) osoba uznana przez Rząd Jego Królewskiej Mości za głównego przedstawiciela może zrzec się immunitetu przyznanego w lub na podstawie niniejszego artykułu jemu samemu lub członkowi jego personelu lub osobie w służbie Rządowi kraju, który reprezentuje;

(b) przedstawiciel państwa może zrzec się immunitetu przyznanego na mocy niniejszego artykułu sobie lub członkowi swojego personelu

(4) Rada Ministrów może zarządzeniem postanowić, że niniejszy artykuł przestanie mieć zastosowanie lub zostanie zmieniony w swoim zastosowaniu do dowolnego kraju, jeżeli kraj ten nie zapewnia odpowiedniego traktowania Królestwu.

14. Urzędnicy konsularni Wspólnoty Narodów i Irlandii

(1) Jeżeli urzędnicy konsularni zostaną mianowani:

(a) przez Rząd Jego Królewskiej Mości do służby w jakimkolwiek innym kraju w ramach Wspólnoty Narodów lub w Republice Irlandii; lub

(b) przez Rząd jakiegokolwiek innego kraju w ramach Wspólnoty Narodów lub Republiki Irlandii do służby w Królestwie;

to wszelkie akty prawne uchwalone przed uchwaleniem niniejszej Ustawy, które powierzają jakąkolwiek funkcję urzędnikom konsularnym, należy interpretować zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu.

(2) Odniesienia (w dowolny sposób wyrażone) w jakimkolwiek tego typu akcie prawnym do urzędnika konsularnego należy interpretować, z zastrzeżeniem wszelkich postanowień wydanych na mocy ustępu (3) (a) niniejszego artykułu, jako nieobejmujące urzędnika konsularnego

wyznaczonego zgodnie z artykułem (1) (a) niniejszego artykułu.

(3) Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia wprowadzić przepisy:

(a) wymagające, aby odniesienia do urzędnika konsularnego w jakimkolwiek akcie prawnym uchwalonym przed uchwaleniem niniejszej Ustawy były interpretowane jako obejmujące urzędnika konsularnego mianowanego, o którym mowa w podpunkcie (1)(a) niniejszej sekcji (lub jako obejmujące urzędnika konsularnego mianowanego w taki sposób w jakimkolwiek kraju lub miejscu określonym w zarządzeniu) lub w celu wykonywania przez urzędnika konsularnego mianowanego w taki sposób (lub mianowanego w takim kraju lub miejscu) jakichkolwiek funkcji powierzonych przez zarządzenie niektórym innym urzędnikom;

(b) o dokonywaniu w ustawie o żegludze lub ustawie o konwencjach konsularnych takich dostosowań jakiegokolwiek przepisu odnoszącego się do urzędnika konsularnego obcego Państwa, jakie uzna za konieczne lub celowe, aby przepis był stosowany do urzędników konsularnych mianowanych zgodnie z podpunktem (1)(b) niniejszego artykułu i aby zrezygnować z jakiegokolwiek wymogu co do zawarcia konwencji konsularnej.

15. Zarządzenia

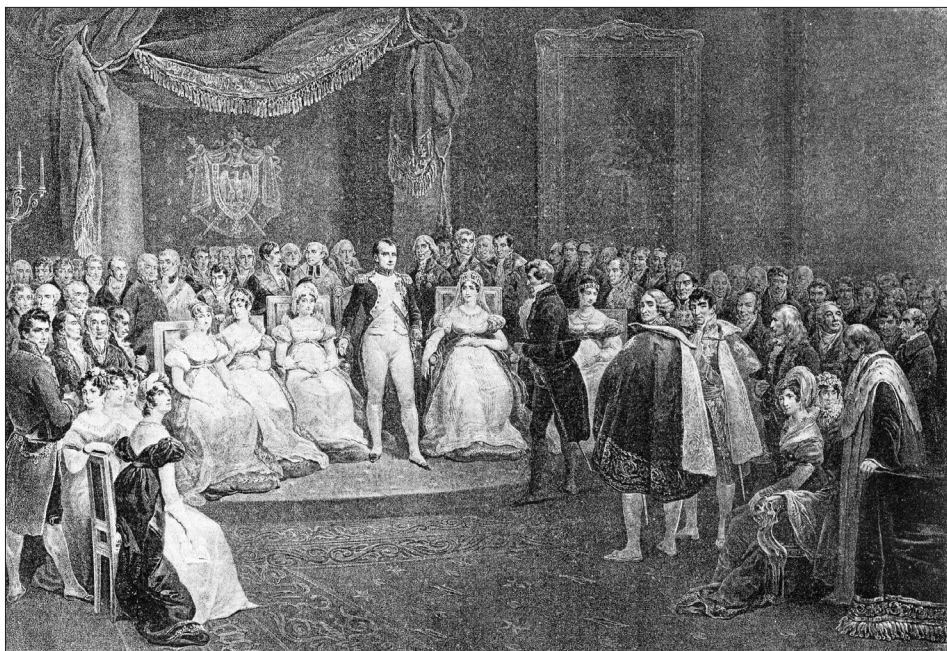
(1) Każdy instrument ustawowy wydany na podstawie powyższych postanowień niniejszej ustawy może być unieważniony na mocy uchwały Zgromadzenia Ustawodawczego.

(2) Wszelkie uprawnienia do wydania zarządzenia przyznane na mocy niniejszej Ustawy obejmują uprawnienie do zmiany lub odwołania takiego zarządzenia poprzez kolejne zarządzenie.

16. Zastosowanie niektórych postanowień Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych

Zgodnie z sekcją 3 i 4(2) niniejszej Ustawy, dla celów określonych w paragrafach 4, 5

i 6 Załącznika 2, artykuły określone w Załączniku 3 (będące artykułami Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych podpisanej w 1961 r.) mają moc prawną w Królestwie.

Napoleon i jego dwór

Tłumaczenie z języka angielskiego: Emilia Sadkowska (studentka na kierunku prawo na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, członek Studenckiego Koła Naukowego Obrotu Prawnego z Zagranicą na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie)

Weryfikacja tłumaczenia i konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Paweł Czubik (Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego i Europejskiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie)

ISBN 978-83-975266-2-4

9 788397 526624